

Ihastu Iittiin!

Iitin kunta

Talousarvio 2021

Taloussuunnitelma 2022 - 2023

Kunnanhallitus 16.11.2020 § 222
Kunnanvaltuusto 15.12.2020 § 38

529/02.01.00/2020

Sisälllys

Yleinen osa	3
Johdanto	3
Yleinen taloudellinen kehitys	3
Tilastotiedot	6
Väestö	6
Työllisyys	9
Työpaikat ja työvoima	10
Talousarvion sitovuus	13
Tilivelvolliset	13
Hankintavaltuudet	13
Talousarvion käyttösuunnitelmat	14
Talousarvio lyhyesti	15
Kunnan henkilöstö	16
Strategiaosa	17
Kuntastrategia	17
Kunnan omistajapolitiittiset linjaukset ja tavoitteet konsernijohtolle	17
Käyttötalousosa	19
HALLINTOPALVELUT	19
Demokratiapalvelut Toimielin: Useita	19
Kehittämispalvelut Toimielin: Kunnanhallitus	21
Sisäiset palvelut Toimielin: Kunnanhallitus	24
Sosiaalipalvelut ja perusterveydenhuolto Toimielin: kunnanhallitus	26
Erikoissairaanhoidto Toimielin: Kunnanhallitus	28
SIVISTYSPALVELUT	30
Koulutuspalvelut Toimielin: Koulutuslautakunta	30
Varhaiskasvatus Toimielin: Koulutuslautakunta	36
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut Toimielin: Kulttuuri- ja vapaa-aikaltk	40
Vapaa-aikapalvelut Toimielin: Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	43
TEKNISET PALVELUT	47
Yhdyskuntapalvelut Toimielin: Tekninen lautakunta	47
Kiinteistöpalvelut Toimielin: Tekninen lautakunta	50
Rakennusvalvonta Toimielin: Rakennuslautakunta	52

Tuloslaskelmaosa	54
Investointiosa	56
Kiinteä omaisuus	56
Talonrakennus	56
Julkinen käyttöomaisuus	58
Osakkeet ja osuudet	62
Investoinnit yhteensä	62
Rahoitusosa	65
Yhteenvetotaulukot	68

Yleinen osa

Johdanto

Talousarviokirja on koottu siten, että ensin on yleinen osa, joka sisältää mm. lähtökohtatiedot ja yleisperustelut. Yleisperusteluissa voidaan esittää esimerkiksi tietoja kunnan taloudellisesta asemasta, arvioita kehitysnäkymistä yms.

litin kunnalle on hyväksytty vuonna 2018 kuntastrategia. Strategiaosassa on viitattu tähän asiakirjaan ja esitelty strategian yhteenvetosivut. Koko strategia on saatavissa erillisenä asiakirjana kunnan verkkosivuilta tai kunnanvirastojen palvelupisteistä.

Talousarvion käyttötalousosassa valtuusto on asettanut tehtäväkohtaiset tavoitteet sekä osoittanut tavoitteiden edellyttämät tuloarviot ja määrärahat tehtävien hoitamiseen.

Tuloslaskelmaosassa seurattavia määrärahoja ja tuloarvioita ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja -menot sekä satunnaiset erät.

Investointiosassa valtuusto hyväksyy kustannusarviot, määrärahat ja tuloarviot hankkeille tai hankeryhmillä. Hankkeet ja hankeryhmät voidaan ryhmitellä tarvittaessa toimielimittäin ja tehtävittäin. Investointiosassa tai sen perusteluissa määritellään valtuustoon nähden sitova taso. Investoinnin hankintamenoja varataan määräraha arvioidun rahan käytön mukaisena. Määrärahaan talousarviossa ei vaikuta se, onko investointia varten muodostettu investointivaraus.

Rahoitusosassa valtuusto päättää, mitkä rahoitusosan erät ovat sitovia määrärahoja ja tuloarvioita. Esimerkiksi antolainojen ja lainakannan muutosten osalta määritellään valtuustoon nähden sitova taso.

Yleinen taloudellinen kehitys

Kuntatalouden kehitys vuosina 2020 – 2022

Kuntatalous vuonna 2020

Kuntatalouden näkymät ovat syksyllä 2020 poikkeuksellisen haastavat. Tilinpäätöstietojen mukaan kuntatalous jatkoi heikkenemistään vuonna 2019. Lisäksi yleinen taloudellinen kehitys kääntyi hienoiseen laskuun jo vuoden 2019 loppupuoliskolla ja vuoden 2020 alussa Suomeen levinnyt koronaviruspandemia ja sitä seuranneet hallituksen asettamat rajoitustoimet vaikuttivat voimakkaasti koko julkiseen talouteen ja kuntatalouteen sen osana. Hallitus on tukenut kuntia useilla toimilla vuoden 2020 aikana akuutista kriisistä selviämiseen. Tukitoimet ovat kohentaneet kuntatalouden tilaa merkittävästi vuonna 2020. Kuntatalouden haasteena on kuitenkin sopeutuminen kohti koronakriisin jälkeistä aikaa ja kohti normaalia rahoitusuraa.

Kuntatalouden suurin ongelma koronakriisin tuomien lisähaasteiden lisäksi on jo pitkään jatkunut tulo- ja menokehityksen rakenteellinen epäsuhta. Ikäihmisten määrän kasvu on jo monen vuoden ajan lisännyt palvelutarvetta ja sote-menoja, ja tämä kehitys tulee jatkumaan alkavalla vuosikymmenellä. Samanaikaisesti työikäisen väestön määrän pieneneminen heikentää veropohjaa. Demografinen muutos lisäksi eriyttää erikokoisten ja olosuhteiltaan erilaisten kuntien talouskehitystä.

Koronakriisi vaikeutti kuntien tilannetta entisestään vuonna 2020 – valtio tukee kuntia merkittävästi

Keväällä 2020 Suomeen levinnyt koronaviruspandemia sekä sitä seuranneet hallituksen maaliskuussa asettamat rajoitustoimet vaikuttivat merkittävästi koko julkiseen talouteen ja kuntatalouteen sen osana. Tilanne vaikutti kevään aikana voimakkaasti kuntien tehtäväkenttään, palvelujen tarpeeseen ja kysyntään sekä niiden tuottamisen tapaan. Samanaikaisesti kuntien verotulot putosivat, myynti- ja maksutulot vähenivät sekä sosiaali- ja terveydenhuollon menot kasvoivat kuntien ja sairaanhoitopiirien valmistautuessa koronapotilaiden hoitoon. Myös kiireetöntä hoitoa lykättiin osittain kuntien ja kuntayhtymien, osittain asiakkaiden toimesta.

Koronapandemian vaikutukset yksittäisiin kuntiin ovat olleet hyvinkin erilaisia johtuen muun muassa kuntien erilaisista tulorakenteista, elinkeinorakenteista, palvelurakenteista, koronatapausten määrästä ja maantieteellisestä sijainnista.

Valtio on tukenut kotitalouksia, yrityksiä ja kuntia suoraan useilla toimenpiteillä vuoden 2020 aikana annetuissa lisätalousarvioissa. Mittaluokaltaan merkittävin kuntiin kohdistuva toimenpide oli vuoden 2020 neljännessä lisätalousarviossa osoitettu, toisiaan täydentävistä toimenpiteistä muodostunut kuntien tukipaketti. Tukipaketin toimet kohdentuivat pääosin vuoteen 2020 ja se oli yhteensä noin 1,4 mrd. euroa. Syksyn 2020 budjettiriihen yhteydessä hallitus päätti osoittaa kunnille lisätukea syksyn 2020 lisätalousarviossa. Näiden merkittävien tukipakettien lisäksi kuntiin on kohdennettu useita muitakin tukitoimia vuoden 2020 aikana.

Vuoden 2020 kuntatalouden tulos ja rahoitusasema ovatkin muodostumassa selvästi kevään 2020 kuntatalousohjelmassa esitettyä vahvemmaksi. Vahvistumisen taustalla ovat merkittävimpana tekijänä hallituksen kuntataloutta vahvistavat tukitoimet peruspalvelujen järjestämisen turvaamiseksi ja kuntatalouden aktiiviteetin ylläpitämiseksi. Myös verotulojen kehitys on ollut keväällä ennustettua parempaa. Tukitoimien ansiosta kuntatalous vahvistuu selvästi poikkeuksellisen heikkoon viime vuoteen verrattuna, mutta toiminnan ja investointien rahavirta pysyy silti negatiivisena ollen noin -0,8 mrd. euroa.

Valtion kuntatalouteen vaikuttavat toimenpiteet vuoden 2021 talousarvioesityksessä

Valtio turvaa peruspalvelujen järjestämistä jatkamalla kuntatalouden tukitoimia vuonna 2021. Peruspalvelujen valtionosuuksiin osoitetaan 300 milj. euron lisäys, josta 20 milj. euroa kohdistetaan harkinnanvaraisen valtionosuuden korotukseen, ja yhteisöveron jako-osuuden korotusta jatketaan vielä vuonna 2021. Lisäksi kuntakonsernien kertyneen alijäämän kattamiskauden väliaikaisella pidentämistä koskevalla kuntalain muutoksella helpotetaan kaikkien kuntien tilannetta ja annetaan lisäaikaa talouden sopeuttamiselle.

Koronavirustilanteeseen välittömästi liittyvät kustannukset esimerkiksi testaukseen, jäljittämiseen ja potilaiden hoitoon liittyen korvataan kunnille täysimääräisesti. Tähän varataan vuonna 2021 yhteensä 1,66 mrd. euroa.

Ensi vuonna jatketaan peruspalveluiden kehittämistä pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelman mukaisesti. Kuntien uusiin tai laajeneviin tehtäviin ja velvoitteisiin osoitetaan täysimääräinen rahoitus, jolloin uudistusten toteuttaminen ei vaikuta kuntataloutta heikentävästi.

Oppivelvollisuusikä korotetaan 18 vuoteen, mikä laajentaa oikeutta saada maksutonta opetusta. Hankkeeseen kohdennetaan lisärahoitusta 22 milj. euroa vuonna 2021. Lisäksi oppilas- ja opiskelijahuollon palveluja perusopetuksessa ja toisella asteella vahvistetaan. Vanhuspalvelujen hoitohenkilöstön vähimmäismitoituksen nostamiseen kohdennetaan 53 milj. euroa vuonna 2021, ja lisäksi siihen liittyen lähihoitajien koulutuksen lisäämiseen osoitetaan 20 milj. euroa. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulakia uudistetaan, minkä arvioidaan vähentävän maksutuloja 17 milj. eurolla vuonna 2021. Kuntien valtionosuuksiin tehdään vastaava lisäys. Varhaiskasvatuksen kehittämiseen kohdennetaan 15 milj. euroa. Varhaiskasvatusmaksuja

alennetaan, mikä vähentää kuntien maksutuloja vuositasolla 70 milj. eurolla. Muutos tulee voimaan 1.8.2021, joten maksutulojen alenema on vuonna 2021 vain 30 milj. euroa. Maksutulojen menetys kompensoidaan korottamalla kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta pysyvästi kahdella prosenttiyksiköllä.

Valtion toimenpiteet vahvistavat kokonaisuutena kuntataloutta 865 milj. eurolla vuonna 2021 vuoden 2020 varsinaiseen talousarvioon verrattuna. Kuntataloutta vahvistavat erityisesti valtionosuuksien määräaikainen 300 milj. euron korotus ja yhteisöveron jako-osuuden korotuksen jatkaminen vuodelle 2021. Suuri osa kuntataloutta vahvistavista toimista on määräaikaisia, mutta hallitus päätti budjettiriihen yhteydessä käynnistää myös kunta- ja palvelu- ja yhteisö- ja terveydenhuollon uudistusta valmistellaan. Uudistus siirtäisi sosiaali- ja terveyspalvelut sekä pelastustoimen tehtävät kunnilta perustettaville sote-maakunnille. Soteuudistuksen vaikutukset kuntatalouteen otetaan huomioon kuntatalousohjelmassa siinä vaiheessa, kun uudistusta koskeva hallituksen esitys on annettu eduskunnalle.

Valtion toimet vahvistavat kuntataloutta vuonna 2021, mutta keskipitkällä aikavälillä kuntatalous uhkaa heikentyä

Valtiovarainministeriön kansantalousosaston syksyn 2020 ennusteen mukaan Suomen talouden odotetaan alkavan elpyä ja kääntyvän hitaaseen kasvuun vuonna 2021. Näkymään liittyy kuitenkin huomattavaa epävarmuutta kansainvälisen talouden kautta.

Vaikka koronapandemia ei ole ohi, kuntatalouden näkymiä arvioitaessa lähtökohtaisena oletuksena on, että koronatilanne pysyy Suomessa hallinnassa eikä uusia, kevään 2020 kaltaisia laajoja sulkutoimenpiteitä tule. On kuitenkin selvää, että koronan aiheuttamia talousvaikutuksia kanavoituu kuntatalouteen myös ensi vuonna. Monet kiireettömän hoidon toimenpiteet siirrettiin tai peruttiin koronatartuntojen uhan ja varautumisen edellyttämän terveydenhuollon resurssien riittävyyden vuoksi tuleville vuosille. Vaikka hoitojonojen purkaminen on ehditty jo aloittaa, siirtyy vuoden 2020 sosiaali- ja terveydenhuollon hoitovelkaa tuleville vuosille. Lisäksi kuntatalouden tilannetta haastaa talouden hidas toipuminen ja menojen sopeuttamisen vaikeus nykytilanteessa, jonka kesto on vaikea vielä arvioida.

Talouden hidas toipuminen yhdessä väestön ikääntymisen ja rakennuskannan iästä ja muuttoliikkeestä aiheutuvien investointipaineiden kanssa pitävät kuntatalouden tulojen ja menojen epätasapainon mittavana koko ennustejakson. Valtion budjettiriihessä päättämät tukitoimet vahvistavat kuntataloutta myös ensi vuonna. Kuntatalouden tulos on ensi vuonna lähellä tasapainoa, mutta investointitason pysyessä korkeana toiminnan ja investointien rahavirta heikkenee painelaskelman mukaan noin -2 mrd. euroon. Vuoden 2021 jälkeen valtion koronavirustilanteeseen liittyvät tukitoimet poistuvat ja toiminnan ja investointien rahavirta jää kehyskauden lopussa runsaat 2 mrd. euroa negatiiviseksi.

Kuntatalouden näkökulmasta koronakriisistä ollaan siirtymässä akuutin kriisin jälkeiseen aikaan. Jatkossa vaikutukset riippuvat monilta osin paitsi koronavirustapauksien määrästä eri alueilla, myös mahdollisista uusista rajoitustoimista sekä kansainvälisen talouden kehityksestä. Koronapandemian alueelliset vaikutukset tulevat vaihtelevaan myös tulevina vuosina merkittävästi. Siten tarve kuntasektorin kestävyttä parantaviin rakenteellisiin uudistuksiin korostuu entisestään. Rakenteellisten uudistusten lisäksi kuntatalouden vakauden turvaaminen edellyttää myös kuntien omia tuottavuus- ja sopeutustoimia.

Talouden sopeutusaine suuri kaikissa kuntakokoryhmissä

Kuntatalousohjelman yhteydessä laadittujen kuntakohtaisten painelaskelmien perusteella talouden sopeutusaine on lähivuosina suuri kaikissa kuntakokoryhmissä. Laskelmassa kuntien talouden tasapainoa arvioidaan toiminnan ja investointien rahavirta-käsitteen avulla. Yksinkertaistettuna tunnusluku ilmaisee negatiivisena paineen lainakannan kasvattamiseen tai veroprosentin korottamiseen ja positiivisena laskennallista mahdollisuutta muun muassa lainojen lyhentämiseen tai veroprosentin alentamiseen.

Vuonna 2021 toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan heikkenevän voimakkaasti kaikissa kuntakokoryhmissä valtion tukitoimien pienentyessä. Vuonna 2022 toiminnan ja investointien rahavirta näyttää heikkenevän lähestulkoon kaikissa kuntakokoryhmissä. Tarkastelukauden loppuvuosina toiminnan ja investointien rahavirta paranee koko maan tasolla, mutta kuntakokoryhmien välillä kehitys vaihtelee huomattavasti.

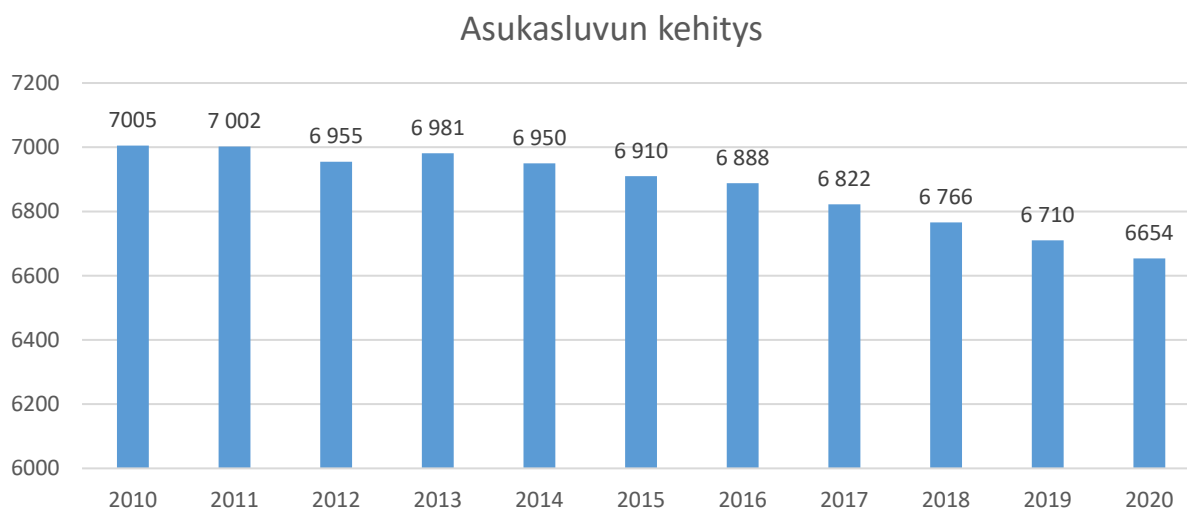
Kuntien toiminnan ja investointien rahavirran muutokset voidaan suhteuttaa myös kunnallisveroprosentin yksikkötuottoon ja veroprosentin laskennalliseen korotuspaineeseen tai mahdollisuuteen alentaa veroprosenttia. Koska toiminnan ja investointien rahavirta pysyy lähivuosina kaikissa kuntakokoryhmissä negatiivisena, on kaikilla kunnilla laskennallisesti painetta veroprosentin korottamiseen. Vuonna 2021 merkittävin kunnallisveron korotuspaine kohdistuu 20 000–40 000 asukkaan kuntiin. Tarkastelukauden lopulla korotuspaine on edelleen suurin alle 20 000–40 000 asukkaan kunnissa ja pienin yli 100 000 asukkaan kuntakokoryhmässä. On kuitenkin syytä huomioida, että kuntakokoryhmien sisällä ja yksittäisen kuntien välillä veroprosentin korotuspaine vaihtelee merkittävästi. Tätä selittää kunnallisveroprosentin tuoton voimakas kunkohtainen vaihtelu.

(Valtionvarainministeriön julkaisuja – 2020:64)

Tilastotiedot

Väestö

litin kunnan väestön määrä oli Syyskuun 2020 lopussa 6 654 eli 56 henkeä (-0,83%) vähemmän kuin vuoden alussa.

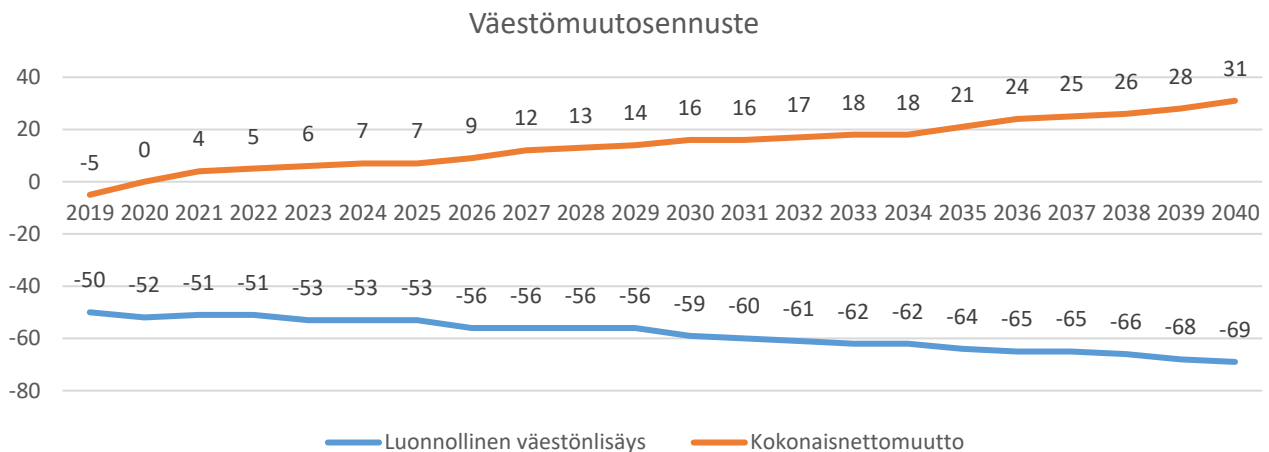

Ennustetut väestömuutokset

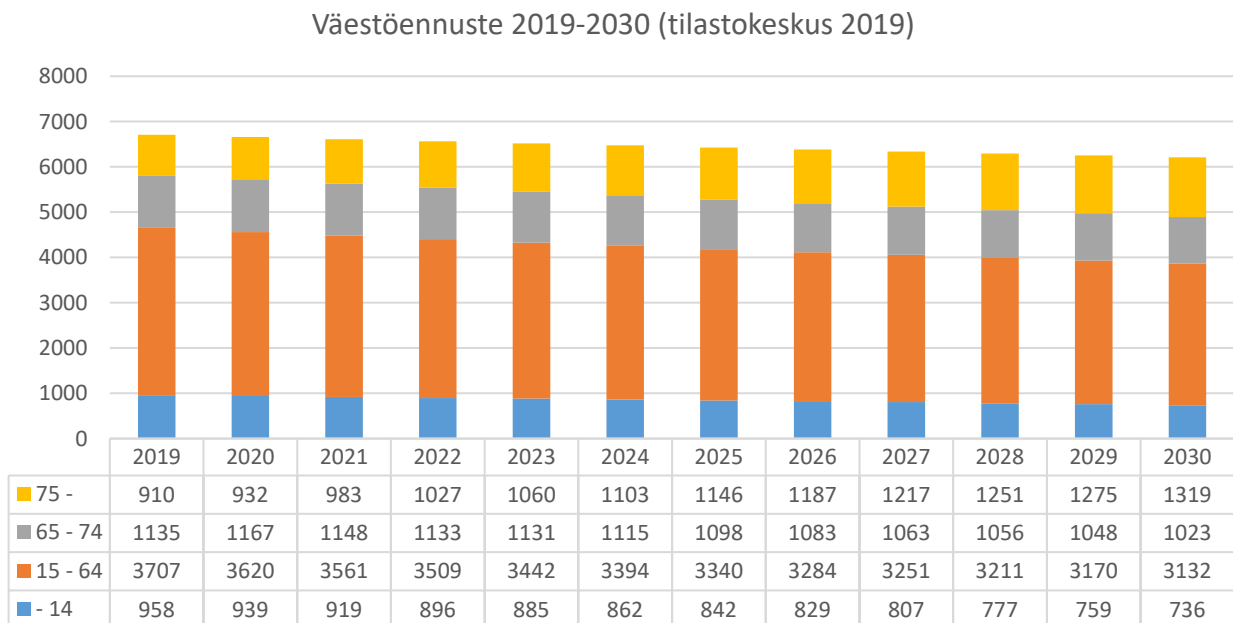
Tilastokeskuksen kuntakohtaiset väestöennusteet on päivitetty syksyllä 2019. Verrattaessa 2019 väestöennustetta vuosina 2015 ja 2018 laadittuihin väestöennusteisiin, koskevat suurimmat erot väkiluvun kehityksen ohella lyhyellä aikavälillä nuorten, ja pidemmällä aikavälillä työikäisen väestön määrän ennustettua kehitystä. Ennustetta laadittaessa ei oteta huomioon taloudellisten, sosiaalisten eikä muiden yhteiskunta- tai

aluepoliittisten päätösten mahdollista vaikutusta tulevaan väestönkehitykseen. Trendilaskelman luonteen mukaisesti ennusteissa projisoidaan menneen kehityksen jatkuvan tulevaisuudessa.

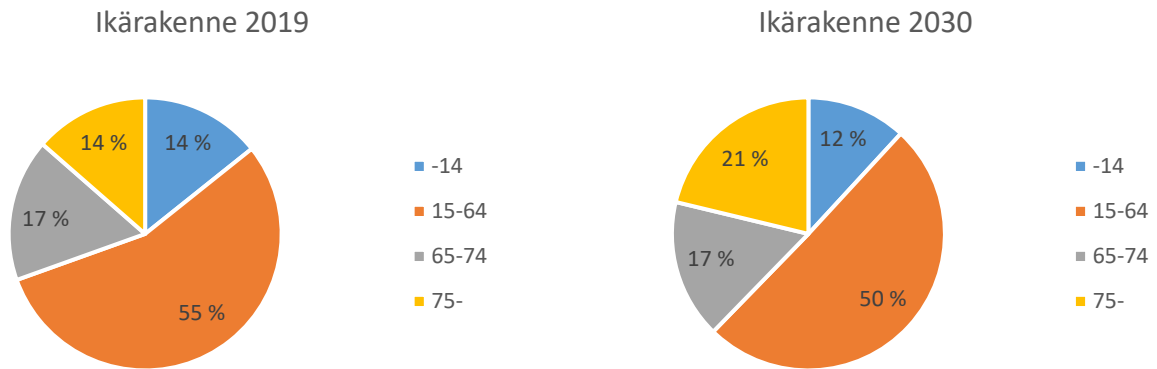
Väestöennusteen tehtävä on tarjota päättäjille työkaluja sen arvioimiseksi, tarvitaanko toimia, joilla väestökehitykseen yritettäisiin vaikuttaa. Päätöksentekijöiden tulisi arvioida ennusteen osoittaman väestökehityksen suotavuus ja ryhtyä tarvittaessa toimenpiteisiin ennusteen toteutumisen estämiseksi, mikäli ennusteen osoittama väestökehitys ei ole toivottu.

Tilastokeskuksen ennusteissa kokonaisnettomuuton arvioidaan litissä olevan positiivinen ensimmäisiä ennustejakson vuosia lukuun ottamatta ja kasvavan selkeästi kohti ennustejakson loppua. Netto muutto ei kuitenkaan riitä korvaamaan luonnollisen väestönlisäyksen negatiivista nettosummaa.

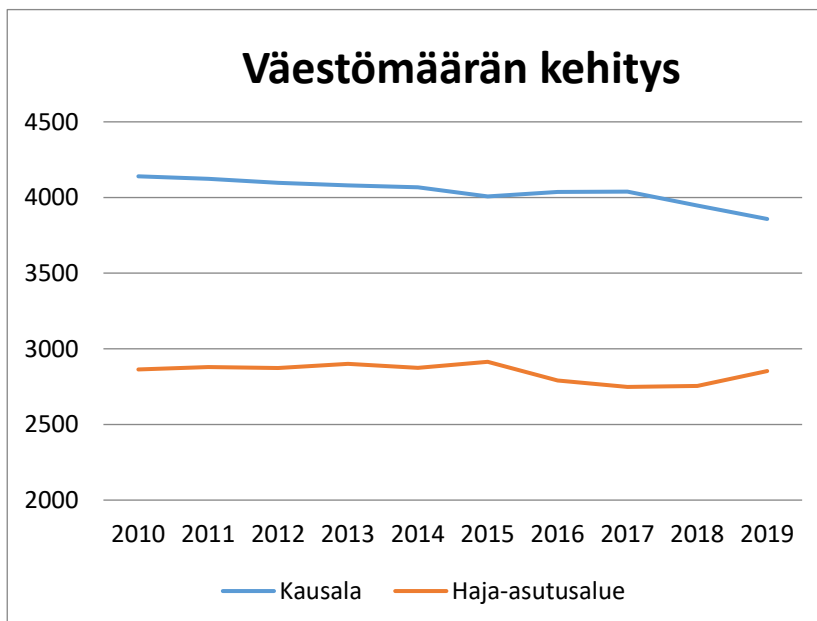
Pylväskaaviossa on havainnollistettu ikärakenteen muutos absoluuttisina lukuina. Alla olevat ympyräkaaviot kertovat rakenteen muutoksen erot prosentuaalisesti jakson alun (2019) ja ennustejaksonlopun (2030) tilanteen mukaisina. Noin kymmenessä vuodessa alle 14-vuotiaiden osuuden arvioidaan laskevan kaksi prosenttiyksikköä 15-64 vuotiaiden 5 prosenttiyksikköä ja vastaavasti yli 75 vuotiaiden osuuden kasvavan 7 prosenttiyksikköä.

Huoltosuhde

Väestöllinen huoltosuhde	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
litti	83,9	85,7	87,1	89,4	90,7	92,4	94,4	95,0	96,0	97,2	98,3

Alueellinen väestönkehitys kunnan sisällä

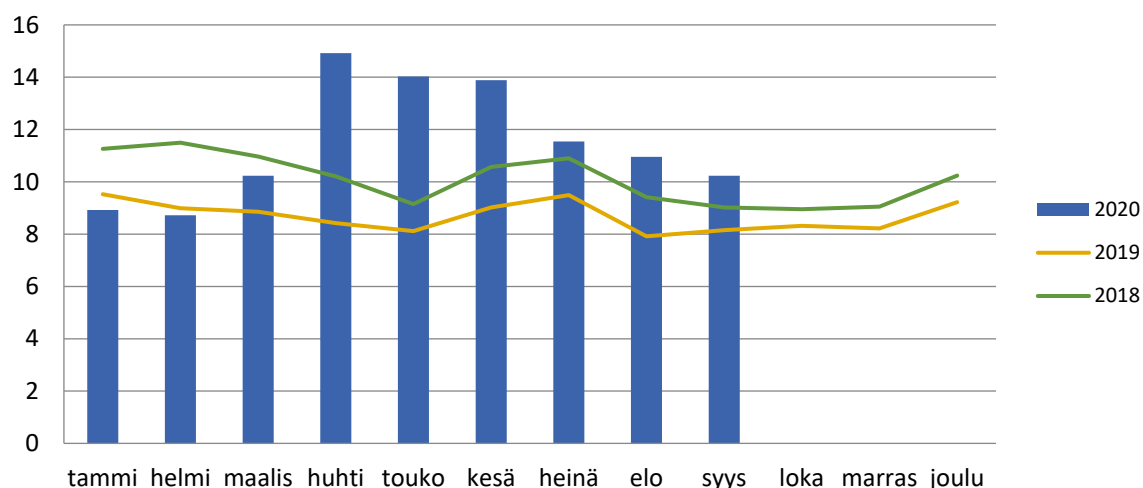
Väestön kehitys Kausalan (Kausala, Myllytöyry, Jänispaju, Kaivomäki, Anttila, Sampola) ja haja-asutusalueiden osalta.

Kausalan alueen väestömäärän osuus koko kunnan väestöstä vuoden 2019 lopun mukaisin tiedoin 57% ja haja-asutusalueen 43%. Muutos edelliseen vuoteen on 2 prosenttia haja-asutusalueen hyväksi. Sisäisesti eniten väkilukuaan ovat kasvattaneet Jokuen, Perheiniemen ja Haapakimolan kylien lisäksi Radansuu-Kirkonkylä-Lyötilä alue kyläkohtaisten muutosten jäädessä kuitenkin alle 10 henkeen.

Työllisyys

COVID-19 pandemiasta johtuen työttömyysasteessa on ollut poikkeuksellisia muutoksia vuoden 2020 aikana. Tilanne on kuitenkin tasaantunut syksyä kohden, joskin edelleen työttömyys on aiempia vuosia korkeammalla tasolla.

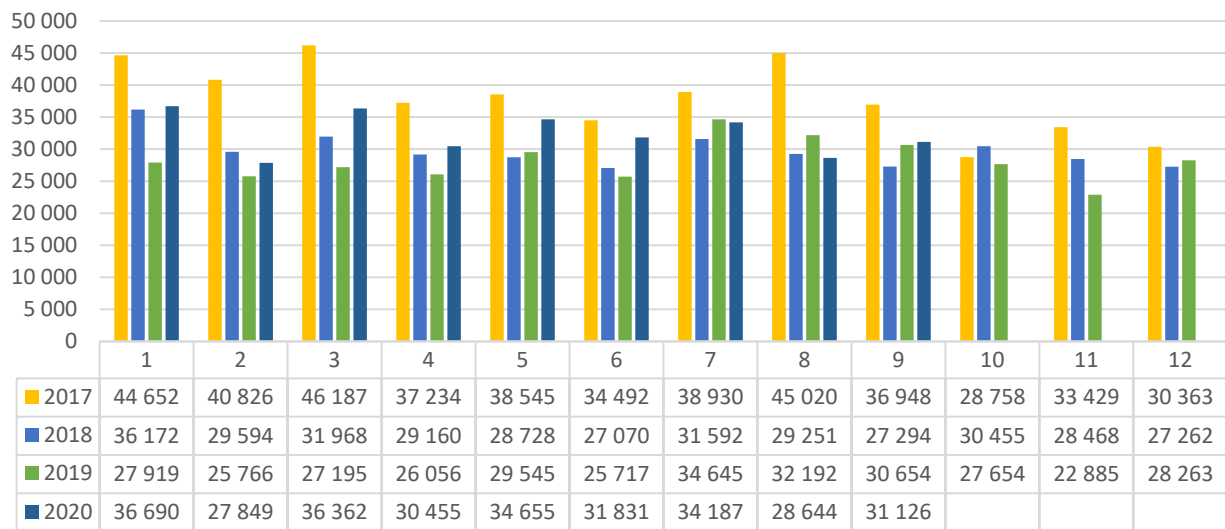
Työttömyysaste, Iitti

30.9.2020	Muutos ed. vuoteen			Keskimäärin	
	Henkilöä	Henkilöä	%	Henkilöä 2020	Henkilöä 2019
Työttömien määrä	297	54	22,2	366	260
josta miehet	175	40	29,6	180	141
josta naiset	122	14	13,0	156	119
Pitkäaikaistyöttömät	63	0	0,0	60	64
Nuoret (alle 25 v)	34	9	36,0	32	26
Työttömyysaste, %	10,2	2,1	25,5	11,5	8,7

Kunnan maksuosuus työmarkkinatuesta

Työmarkkinatuki 2017-2020, €

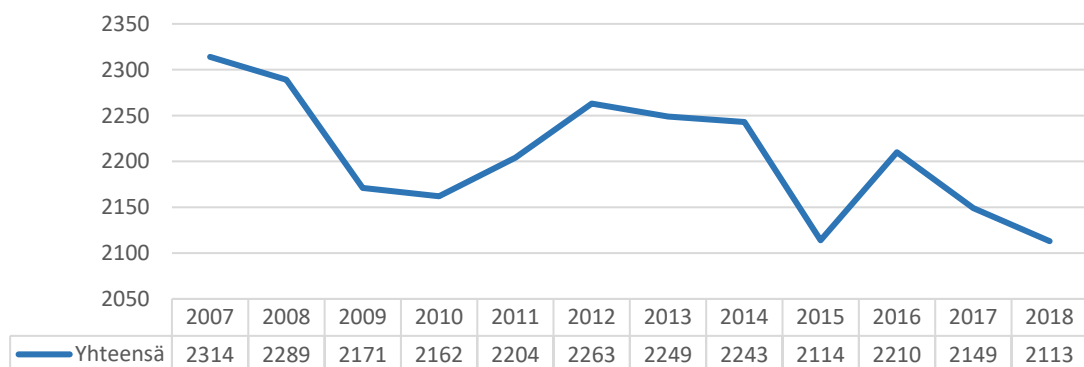
Tammi-syyskuu	Saajat	Korvatut päivät	Kunnan osuus euroa
2017	888	18 627	362 834
2018	711	14 858	270 829
2019	716	14 583	259 689
2020	683	13 902	291 799

Kunnan maksama osuus työmarkkinatuesta usean vuoden laskevan trendin jälkeen kääntynyt nousuun. Perussyynä tähän on oletettavasti COVID-19 pandemiasta johtuva työttömyyden yleinen lisääntyminen, mikä näkyy myös työllistymisvaikeuksina.

Työpaikat ja työvoima

Tilastokeskuksen mukaan litissä oli työpaikkoja v. 2018 yhteensä 2113, eli 36 vähemmän kuin v. 2017. Työpaikkojen vähenemä on lähes kokonaan keskittynyt maa- ja metsätalouteen ja teollisuuteen.

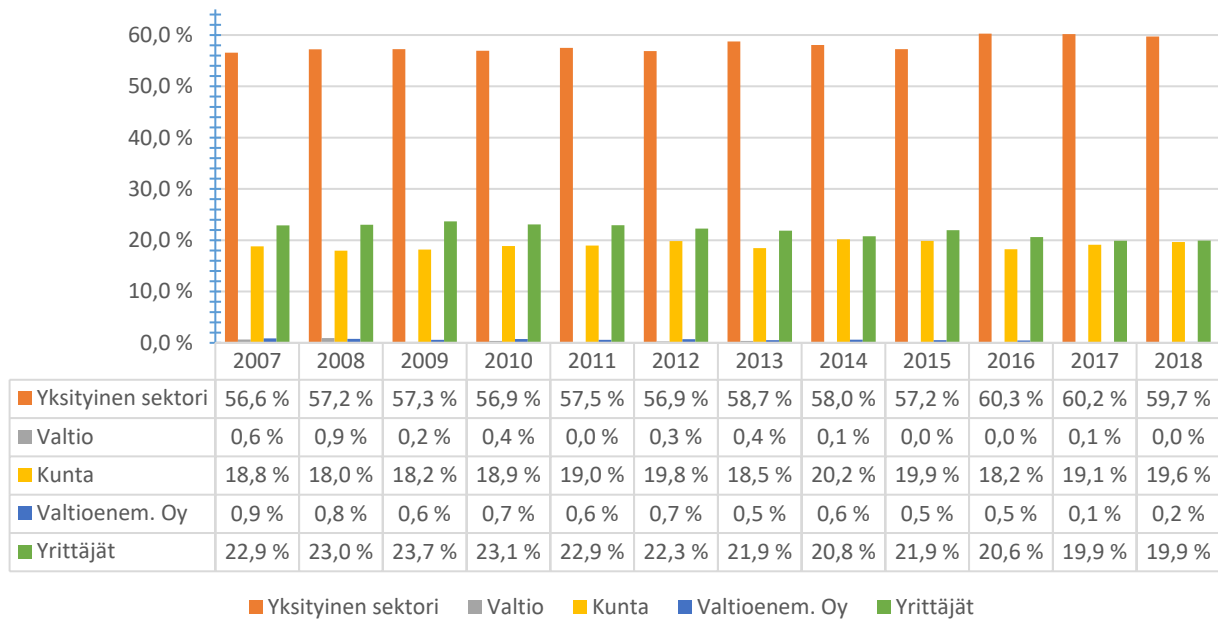
litin työpaikat

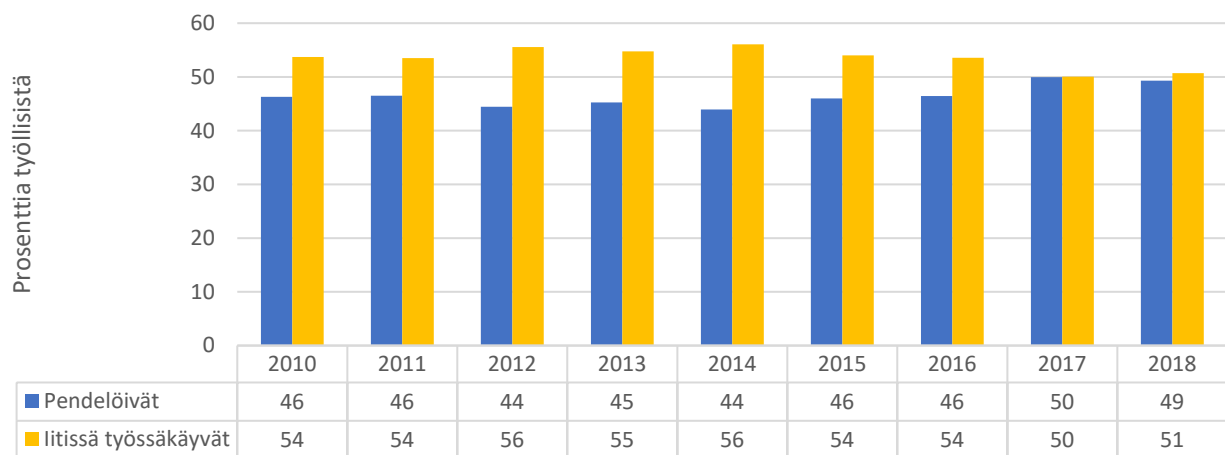
litin työpaikkaomavaraisuus oli vuoden 2018 tiedoilla laskettuna 81 prosenttia, kun laskentatekijöinä käytetään Tilastokeskuksen tietoja alueella työssäkäyvistä (työpaikat) ja työllisistä yhteensä. Työpaikkaomavaraisuus on laskenut 1 prosenttiyksikön vuodesta 2017.

Valtaosa litin työpaikoista on yksityisellä sektorilla. Seuraavaksi eniten työpaikkoja on yrittäjä- ja kuntasektoreilla. Muiden sektoreiden osuus ei ole merkittävä.

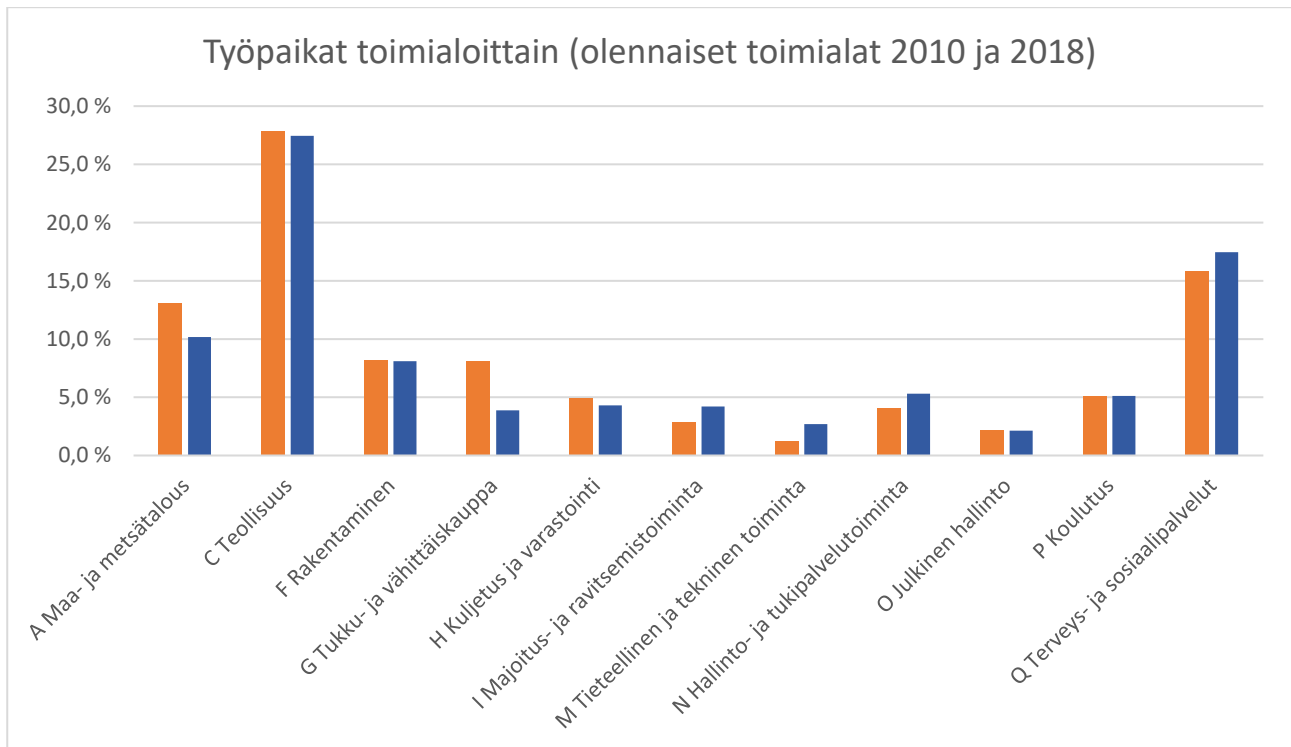
litin työpaikkaikojen jakauma työntajasektoreittain

Pendelöinti

Pendelöivien työntekijöiden lukumäärä on Tilastokeskuksen mukaan kasvanut tasaisesti, mutta kasvu on pysähtynyt vuonna 2018.

Työpaikkojen toimialoista olennaisimmat kunnassa ovat suuruusjärjestyksessä teollisuus, terveys- ja sosiaalipalvelut, maa- ja metsätalous sekä rakentaminen. Oranssi pylväs kuvaa tilannetta 2010 vuoden mukaisena.

Vuoden 2020 talousarvion laadintaperusteet

Veroperusteet ovat, kunnan tuloveroprosentti 21,25 % ja kiinteistöveroprosentit:

• yleinen	1,15
• vakituinen asuminen	0,65
• muu asuminen	1,25
• voimalaitokset	3,10
• yhdistys- ja seurantalot	0,00

Talousarvion sitovuus

Määrärahat ja tuloarviot ovat bruttomääräisesti kunnanvaltuustoon nähden sitovia lukuun ottamatta teknisenlautakunnan tulosaluetta Yhdyskuntapalvelut.

Käyttötaloulososassa tulosalueen tai investointiosassa hankkeen määrärahan merkittävät ylitykset ja tuloarvion alitukset suhteessa toimitilien kokonaisbudjettiin on tuotava valtuuston päätettäväksi. Merkittäväksi ylitykseksi katsotaan 10 % ylitys, kuitenkin niin että yli 100.000 € ylitys on aina tuotava käsiteltäväksi ja että alle 25.000 € ylityksiä ei tarvitse tuoda käsittelyyn.

Tilivelvolliset

Kuntalain 75 §:n mukaan: "Tilintarkastajien on annettava valtuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään, tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on myös esitettävä, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaan toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavalle viranhaltijalle (tilivelvollinen) myöntää vastuuvapaus.

Tilivelvollisia ovat kunnan toimielinten jäsenet ja toimielinten alaisuudessa olevat johtavat viranhaltijat, joista päättää kunnanvaltuusto.

Kunnanvaltuusto on määritellyt tilivelvollisiksi 22.10.2018 alkaen seuraavat tahot:

Toimielin	Viranhaltija
Kunnanhallitus	kunnanjohtaja
	hallinto- ja talousjohtaja
Koulutuslautakunta	sivistystoimenjohtaja
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	sivistystoimenjohtaja
Tekninen lautakunta	tekninen johtaja
Rakennuslautakunta	rakennustarkastaja

Hankintavaltuudet

Kunnanhallituksella on hankintavaltuus hallintopalvelujen toimialan tai koko kuntaa koskevassa yhteisessä hankinnassa, jonka ennakoitu arvo ilman arvonlisäveroa ylittää 60 000 euroa.

Lautakunnilla on hankintavaltuus toimialansa hankinnassa, jonka ennakoitu arvo ilman arvonlisäveroa ylittää 60 000 euroa.

Hallintosäännön 61 §:n mukaisesti Kunnanhallitus antaa viranhaltijoille ja työntekijöille hankintavaltuudet valtuuston hyväksymien toimielinkohtaisten rajojen puitteissa.

Talousarvion käyttösuunnitelmat

Käyttösuunnitelmien yhteydessä toimielinten tulee jakaa valtuuston myöntämät määrärahat tulosityksiköille ja samalla asettava niitä koskevat tavoitteet. Käyttösuunnitelmat hyväksytään toimielimissä toimintavuoden alussa niin, että ne on käsitelty tammikuun loppuun mennessä. Kunnanhallitus antaa tarkemmat talousarvion täytäntöönpano-ohjeet.

Talousarvio lyhyesti

Vuoden 2021 talousarvion kokonaismenot kasvavat 1 % tilinpäätökseen 2019 mutta laskevat 4 % verrattuna talousarvioon 2020. Kokonaismenot ovat 52 130 703 euroa.

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos	
Menot				TP 2019	TA 2020
Käyttötalousosa	48 796 513	48 434 710	48 910 979	0 %	1 %
Tuloslaskelmaosa	64 432	80 000	70 000	9 %	-13 %
Investointiosa	1 312 363	4 033 000	3 383 000	158 %	-16 %
Rahoitusosa	1 383 296	1 553 296	1 553 296	12 %	0 %
Kokonaismenot	51 556 604	54 101 006	53 917 275	5 %	0 %
Tulot					
Käyttötalousosa	7 795 891	7 601 048	7 503 730	-4 %	-1 %
Tuloslaskelmaosa	39 690 004	42 454 597	43 186 576	9 %	2 %
Investointiosa	327 324	2 008 000	2 032 000	521 %	1 %
Rahoitusosa	1 700 000	1 800 000	1 800 000	6 %	0 %
Kokonaistulot	49 513 219	53 855 869	54 522 306	10 %	1 %

Kokonaistulot ovat 54 522 306 euroa eli ne ovat 10% suuremmat kuin tilinpäätöksessä 2019 ja 1 % suuremmat kuin vuoden 2020 talousarviossa. Käyttötalousmenot kasvavat 1 % kuluvaan vuoteen talousarviosta, ja 0 % edellisestä tilinpäätöksestä. Investointimenot ovat 16% pienemmät kuin vuoden 2020 talousarviossa ja 158 % suuremmat kuin edellisessä tilinpäätöksessä.

Verotulot ovat 5 % suuremmat kuin tilinpäätöksessä 2019 ja lähes samalla tasolla kuin vuoden 2020 talousarviossa (-0,27%). Valtionosuudet nousevat vuoden 2019 tilinpäätöksestä 16 % ja vuoden 2020 talousarviosta 5%

Henkilöstömenot ovat -10 844 681 euroa eli niissä on 3,03% nousua vuoden 2019 tilinpäätökseen ja 1,46% vuoden 2020 talousarvioon.

Ulkoisten palvelujen ostot kasvavat tilinpäätöksestä 2019 yhteensä 0,22 % ja kasvavat vuoden 2020 talousarviosta 2,10 %. Ulkoisten palvelujen ostojen määrä on -31 110 511 euroa.

Tuloslaskelman tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Asukasmäärä *	6 711	6 750	6 700
Toimintatulot/toimintamenot, %	16,0	15,7	15,3
Vuosikate/poistot, %	-81,4	92,8	100,8
Vuosikate, €/asukas	-205	228	255
Kertynyt ylijäämä, €	-2 168 463	1 134 797	-2 084 977

Rahoituslaskelman tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-2 494 808	-808 932	-3 010 040
Investointien tulorahoitus, %	-123,9	76,1	126,5
Pääomamenojen tulorahoitus, %	-55,1	43,1	58,9
Lainanhoitokate	-0,9	1,0	1,1
Kassan riittävyys	39	24	30

Lainakanta (sisältää myös lyhytaikaiset lainat per 31.12.)

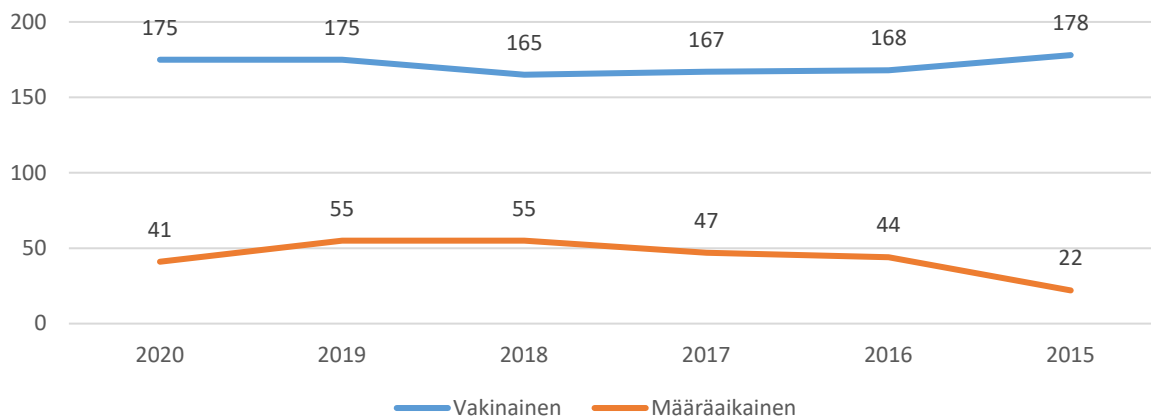
	TP 2019	TA2020	TA2021
Lainakanta,€	9 893 704	10 137 864	10 137 864
lainojen lisäys	316 704	246 704	246 704
Lainat/asukas, €	1 474	1502	1513

Kunnan henkilöstö

Syyskuun lopun tilanteen mukaan henkilöstöä on 3 henkeä vähemmän kuin vuoden alussa. Olennaisimmat muutokset ovat tapahtuneet sisäisissä palveluissa (ruokahuolto ja siivous) ja varhaiskasvatuksessa, joissa määräaikaisen henkilöstön määrä on pienentynyt. Teknisten palvelujen henkilöstö on pysynyt lähes aiemalla tasolla lukuun ottamatta yhden vakinaisen tehtävän vähennystä kiinteistönhoidossa. Tavanomaisesti vuoden alun ja syyskuun tilanteessa määräaikaisten määrässä tapahtuu suurin vaihtelu, koska vuoden ensimmäinen päivä otanta ajankohtana ei ole vertailukelpoisuudeltaan parhain.

	1.1.2020			30.9.2020		
	vak	määräaik.	Yht	vak	määräaik.	Yht
Hallintopalvelut	41	9	50	43	6	49
Demokratiapalvelut	1		1	1	0	1
Kehittämispalvelut		2	2		2	2
Sisäiset palvelut	40	7	47	42	4	46
Sivistyspalvelut	114	36	150	117	32	149
Koulutuspalvelut	65	21	86	67	23	90
Varhaiskasvatus	38	13	51	39	5	44
Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	11	2	13	11	4	15
Tekniset palvelut	17	2	19	15	3	18
Yhdyskuntapalvelut	10	1	11	9	2	11
Kiinteistönhoito	6	1	7	5	1	6
Rakennusvalvonta	1		1	1		1
Kaikki yhteensä	172	47	219	175	41	216

Henkilöstö 30.9.

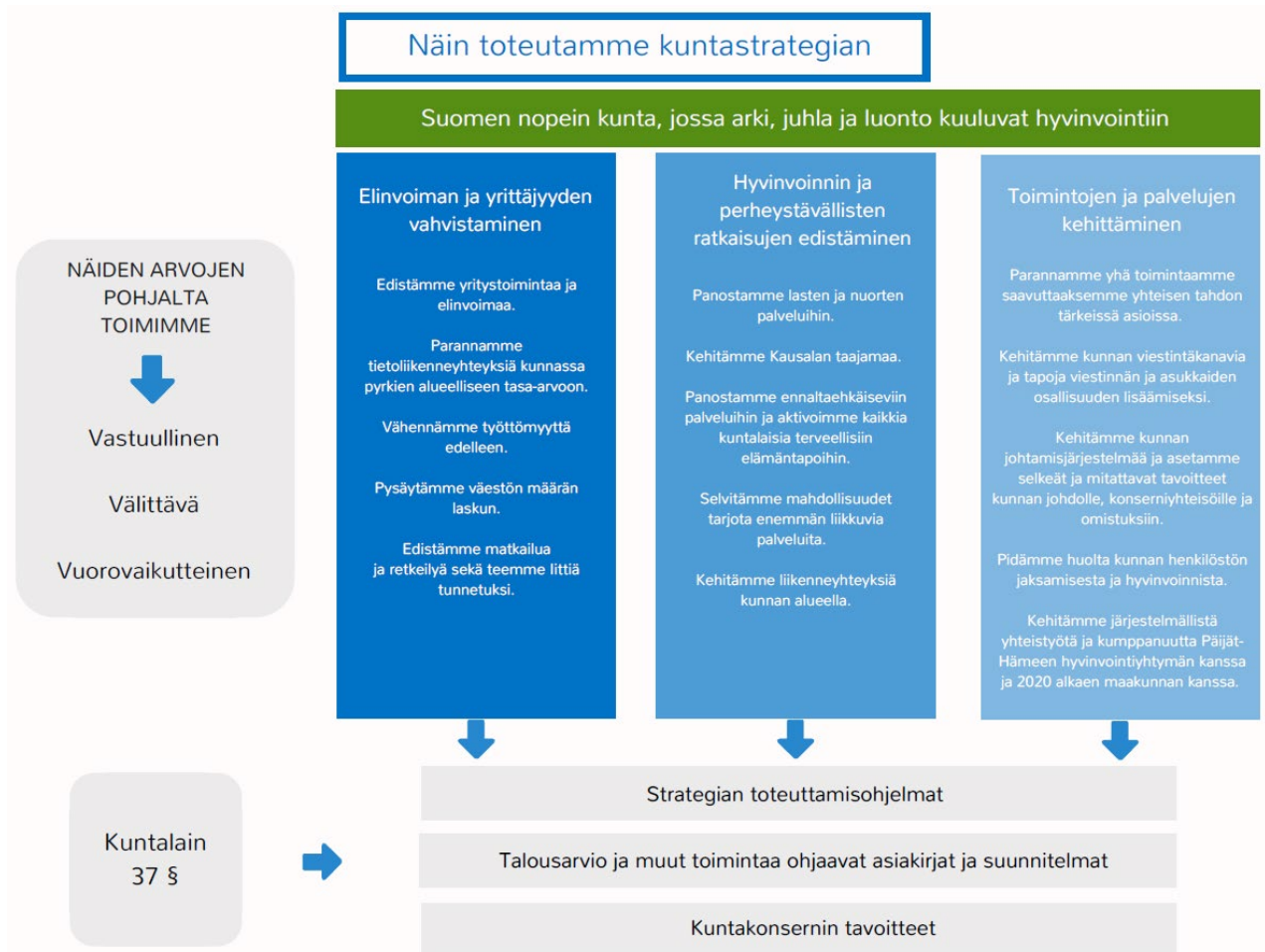

Strategiaosa

Kuntastrategia

Täysin uudistettu kuntastrategia on hyväksytty kunnanvaltuustossa 24.4.2018 § 14. Strategia on saatavana erillisenä asiakirjana, eikä sitä liitetä kokonaisuudessaan talousarvioasiakirjaan.

Strategian tiivistelmä

Kunnan omistajapolitiittiset linjaukset ja tavoitteet konsernijohtolle

Konsernin emo ja konserniyhtiöt toimivat yhteisten toimintaperiaatteiden mukaisesti hankintapolitiikassa, henkilöstöpolitiikassa ja sijoitustoiminnassa. Konsernin osat pyrkivät yhtenäistämään palveluiden käyttöä toiminnan tehostamiseksi ja kustannustason alentamiseksi.

Vuosittain tammikuussa järjestetään näiden asioiden yhteensovittamiseksi vuosineuvottelu, johon osallistuvat kunnasta kunnanjohtaja, hallinto- ja talousjohtaja, tekninen johtaja sekä konserniyhtiöiden johtajat sekä syyskuussa talousarvion laadintakokous. Kokoonkutsujana kunnanjohtaja.

Tavoitteet konsernijohtolle

- Konsernin tilasta raportoidaan valtuustolle puolivuosisiraportin ja tilinpäätöksen yhteydessä.
- Uuden kuntalain mukainen konserniohje on hyväksytty kunnassa ja yhtiöissä

Tavoitteet kuntaa edustaville henkilöille yhteisöjen kokouksissa

- Edustajien tulee raportoida kunnanjohtajalle/kunnanhallitukselle tytäryhteisön toiminnasta neljännesvuosittain.

Yhteiset tavoitteet tytäryhteisöille

- Takausprovisio 0,9 %, joka lasketaan takausvastuun kohteena olevan lainan jäljellä olevasta pääomasta per 31.12.) ja maksetaan määräytymisajankohtaa seuraavan huhtikuun loppuun mennessä kunnan lähettämän laskun perusteella.
- Tytäryhteisöt päivittävät strategiansa vuoden 2021 aikana.

Tytäryhteisökohtaiset tavoitteet 2021

Iitin Vuokratalot Oy (omistusosuus 100 %)

- Asuintalojen kuituverkkoon liittämishanke käynnistynyt
- Iitin vuokratalot Oy toteuttaa kiinteistöjen salkutuksen vuoden 2021 aikana.

Kausalan Lämpö Oy (omistusosuus 100 %)

- Moottoriurheilu- ja valmennuskeskuksen alueen ulkopuolisen vesihuollon toteutus maankäyttösopimuksen mukaisesti.
- Arvioidaan vesi- ja lämpöliiketoiminnan kilpailukykyisyys ja uusinwestointien toteutustavat

Iitin Jäähalli Oy (omistusosuus 100%)

- Toiminnan saattaminen taloudellisesti kestäväälle ja korvaus- sekä uusinwestoinnit mahdollistavalle pohjalle.

Taitolitti Oy (omistusosuus 100%)

- Yhtiö selvitetty purkamalla tai fuusioimalla vuoden loppuun mennessä.

Käyttötalousosa

HALLINTOPALVELUT

Demokratiapalvelut

Toimielin: Useita

Tulosalueen tarkoitus:

Tähän tulosalueeseen on yhdistetty vaalit, tarkastustoimi, kunnanvaltuusto ja kunnanhallitus.

- Vaalien paikallinen toimeenpano
- Hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestäminen (kuntalaki 121 §)
- Tilintarkastus (kuntalaki 123§)
- Kunnanvaltuuston toiminta
- Kunnanhallituksen kokoustoiminta, kunnanjohto

Palvelusuunnitelma /palvelukuvaus:

- Vuonna 2021 järjestetään kunnallisvaalit
- Tarkastuslautakunnan toiminta, tilintarkastuksen järjestäminen ja tilintarkastus.
- Kunnanvaltuuston toiminta, 6 kokousta tarpeen mukaan, seminaarit/iltakoulut 4
- Kunnanhallituksen 22 kokousta, 3 iltakoulua, jaostojen kokoukset
- Kokoukset järjestetään kokoussuunnitelman mukaisesti KVALT 3/kevät ja 3/syksy ja KHALL keskimäärin 2 kokousta/kk lukuun ottamatta heinäkuuta, jolloin ei kokouksia. Lisäksi seminaarit ja iltakoulut sekä varaukset kokouksille tarpeen vaatiessa.

Strategiasta johdetut tavoitteet (pitkäaikaväli):

Tavoite	Toimenpide/Mittari	Tavoitetaso 2021
Kehitämme kunnan johtamisjärjestelmää ja asetamme selkeät mitattavat tavoitteet kunnan johdolle, konserniyhteisöille ja omistuksiin.	Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden välisen viestinnän parantaminen.	Sähköinen kokousjärjestelmä otettu käyttöön uuden valtuustokauden ensimmäisen 6 kk aikana.
Tasapainoinen talous	Talouden sopeuttamisohjelman valmistelu ja hyväksyminen.	Taloussuunnittelukausilla toteutetaan tasapainotusohjelma ja saavutetaan tasapainoinen talous.
Kehitämme järjestelmällistä yhteistyötä ja kumppanuutta Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän kanssa.	menot/asukas Palveluverkko- ja ratkaisut tehty	Pysytään palvelusopimuksen mukaisessa tasossa. Palvelutuotannon ratkaisut tehty yhteistyössä pitkäjänteisellä tavalla.

Valtuuston hyväksymät tavoitteet (vaikuttavuus ja tuotanto) ja tunnusluvut

Tavoite

- Edunvalvonnassa valtatie 12 Tillola-Lahti välin peruskorjauksen kiirehtiminen
- Maakunnanvaihtumisesta johtuneet muutokset toteutuneet hallitusti ja sujuvasti

(Raportointi)

Raportointi kunnanhallitukselle 6/2021 ja 12/2021

Valtuuston hyväksymät

Tuloarviot ja määrärahat	TP 2019	TA 2020	Tae 2021ltk	Tae 2021 Kh	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatulot	30 560	1 240	1 240	1 240		1265	1290
Toimintamenot	307 666	355 051	366 850	366 850		370 836	374 820
Toimintakate	-277 106	-353 811	-365 610	-365 610		-369 571	-373 530

Tulosalueen perustelut

Käyttövaraus kunnanhallituksella 15 000 € ennalta-arvaamattomiin menoihin ja edunvalvontaan.

INTIME/Talouden Suunnittelu	100 Demokratiapalvelut				
Selite	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	25 201	240	240	245	250
Maksutuotot				0	0
Tuet ja avustukset				0	0
Muut toimintatuotot	5 359	1 000	1 000	1 020	1 040
	30 560	1 240	1 240	1 265	1 290
Valmistus omaan käyttöön				0	0
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-190 109	-187 270	-190 280	-192 183	-194 105
Henkilösivukulut				0	0
Eläkekulut	-24 414	-20 619	-24 807	-25 303	-25 809
Muut henkilösivukulut	-3 054	-5 925	-4 415	-4 503	-4 571
Palvelujen ostot	-79 684	-117 137	-115 698	-116 855	-118 024
Aineet,tarvikkeet, tavarat				0	0
Ostot tilikauden aikana	-6 419	-7 600	-10 150	-10 277	-10 380
Varast. lis (+) tai väh(-)				0	0
Avustukset				0	0
Muut toimintakulut	-3 986	-16 500	-21 500	-21 715	-21 932
	-307 666	-355 051	-366 850	-370 836	-374 820
TOIMINTAKATE	-277 106	-353 811	-365 610	-369 571	-373 530

Kehittämispalvelut

Toimielin: Kunnanhallitus

Tulosalueen tarkoitus:

Kehittämispalvelujen tehtäväalue vastaa kaavoituksesta, tiedotuksesta ja markkinoinnista, elinkeinoelämän ja työllisyyden edistämisestä, matkailusta, kuntatason kehittämishankkeista, maaseutupalveluista, yleisneuvonnan neuvonta-palveluista sekä yhteisöjen tukemisesta.

- Elinkeinopalveluissa yhteistyö Lahden seudun kehitys LADEC Oy:n kanssa
- Matkailupalveluissa yhteistyö Lahti Region Oy:n kanssa
- Kunnan oma kehittämistoiminta ja yhteistyö kehittämistoiminnassa, kaavoitus, elinkeinopalvelut ja projektit, työllistäminen ja tiedotus ja markkinointi
- Asiakaspalvelu kunnan palveluista kuntalaisille.
- Maaseutupalvelut yhteistoiminta-alueen puitteissa

Palvelusuunnitelma /palvelukuvaus:

- Yhteistyösopimukset LADEC ja LahtiRegion osakeyhtiöiden kanssa
- Kehittämisasiantuntija kunnan omassa organisaatiossa
- Asiakaspalvelua keskitetään kirjaston yhteyteen
- Maaseutuelinkeinoviranomaisen palvelut tuotetaan isäntäkuntamallilla ja isäntäkuntana toimii Orimattilan kaupunki. Iitin kunnantalolla toimii palvelupiste.

Strategiasta johdetut tavoitteet (pitkäaikaväli):

Tavoite	Toimenpide/Mittari	Tavoitetaso 2021
Pysäytämme väestön määrän laskun	Kehitämme kunnan markkinointi-viestintää ja tuomme esiin littä ja sen erinomaista sijaintia.	Kuntaan muuttovoittoa
Edistämme yritystoimintaa ja elinvoimaa	Reagoimme nopeasti ja positiivisesti yrittäjiltä tuleviin tarpeisiin. Ladecin ja LahtiRegionin tarjoamat palvelut yrittäjien saavutettavissa. Vaikutamme positiivisesti palvelutarjonnan kehitykseen Iitissä	Yrittäjien palaute maakunnan ykköstasoa valtakunnallisessa yrittäjäkyselyssä. Yrittäjät palvelujen piirissä aktiivisesti (käyttötilastot ja asiakastytyväisyys). Käynnistetään yksi uusi markkinointihanke.
Vähennämme työttömyyttä edelleen	Kehitämme työllisyyden hoitoa yhdessä yritysten ja yhdistysten kanssa. Pitkäaikaistyöttömien työllistämisen tai eläkeselvittelyt	Alenevat työttömyysprosentit kaikissa ryhmissä. Kunnan osuus työmarkkinatuesta laskenut edelliseen vuoteen nähden.

Valtuuston hyväksymät tavoitteet (vaikuttavuus ja tuotanto) ja tunnusluvut

Kehittäminen

- Kunnan oman elinkeinotoimen resurssien määrittely tehty ja toimintaprosessit kuvattu.
- Kunta edesauttaa kehittämishankkeiden valmistelua ja toteuttamista yhteistyössä yrittäjien kanssa.

Kaavoitus

- Pienet vireille tulevat asemakaavamuutokset käsitelty 6 – 12 kk:n sisällä
- Kaavoitus ohjelma tarkennetaan

Toimielimen hyväksymät muut tavoitteet (tuotanto)

Valtuuston hyväksymät

Tuloarviot ja määrärahat	TP 2019	TA 2020	Tae 2021ltk	Tae 2021 Kh	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatulot	83 308	108 000	66 500	66 500	66 500	67 830	69 187
Toimintamenot	648 686	821 300	-767 382	-767 382	-767 382	775 304	783 281
Toimintakate	-565 378	-713 300	-700 882	-700 882	-700 882	-707 474	-714 094

Tulosalueen perustelut

Kehittämispalvelut tulosityksiköittäin		tulot	menot	netto
140	Kaavoitus	5 000	-65 498	-60 498
141	Tiedotus ja markkinointi	0	-72 000	-72 000
142	Elinkeino- ja matkailupalvelut	6 000	-270 355	-264 355
143	Työllisyyden edistäminen	52 000	-182 089	-130 089
144	Maaseutupalvelut	3 500	-59 440	-55 940
149	Yhteisöjen tukeminen*	0	-118 000	-118 000
Yhteensä		66 500	-762 382	-695 882

*) sis avustukset 8 000e ja mm. maakuntaliiton ja muiden yhteisöjen jäsenmaksut/maksuosuudet

Kaavoitus

Kaavoituksen tarkoituksena on maankäyttö- ja rakennuslaissa asetettujen tavoitteiden mukaisesti luoda edellytykset hyvälle ja elinvoimaiselle asuin- ja elinympäristölle. Hyvin suunnitellut kaavoitusratkaisut sekä toimiva ja eheä yhdyskuntarakenne ja liikennejärjestelyt luovat hyvinvointia ja elinvoimaa sekä edistävät kestävä kehitystä.

Tekninen lautakunta vastaa kunnan maankäytön suunnitteluun liittyvien asioiden valmistelusta kunnanhallitukselle ja lausuntojen antamisesta hallintosäännön mukaisesti.

Kaavoitusohjelma 2021 -2023			
	2021	2022	2023
Asemakaavoitus	X	X	X
Ranta-asemakaavoitus	X	X	X
Yleiskaavoitus	X	X	X
Rantayleiskaavoitus	X	X	X
Kokonaiskustannukset, netto €	61 000	61 000	61 000

Kausalan asemakaavan ajantasaisuus alkoi v. 2007 ja se on pääosin uusittu. Asemakaavojen alueella ei ole tiedossa suuria muutostarpeita suunnitelmakaudella. Pohjanmäen asemakaavaa on muutettu ja laajennettu v. 2007. Vuolen-

kosken Koskenrannan asemakaavan muutos on hyväksytty v. 2012. Sorronniemen asemakaavan laajennus ja osittainen kumoaminen on hyväksytty v. 2014. KymiRingin alueen asemakaava on hyväksytty v. 2015. Ranta-asemakaavoi- tusta tai muutostarpeita ei ole tiedossa suunnitelmakaudella. Yleiskaavoitukseen ja muutoksiin ja rantayleiskaavoituk- sen muutoksiin varaudutaan koko suunnitelmakaudella. Kokonaiskustannukset käsittävät kunnan kaavoittajan ja kon- sulttien kustannukset sekä kopio-, ilmoitus- yms. kulut.

V. 2021 ohjelmassa on mm. vt. 12:een liittyviä yleis- ja asemakaavan muutoksia.

Työllistäminen

Eri hallintokunnan työllistävät määrärahojensa puitteissa mm. velvoitetyöllistettyjä, joita osoitetaan kunnalle TE-toi- mistosta.

Työllistämiseen on lisäksi varaus teknisen päävastuualueen yhdyskuntapalveluissa (menot 86 400 ja tulot 44 000)

Nuorten työpajahankkeen jatkaminen ja toimintamallin uudistaminen vuonna 2021.

INTIME/Talouden Suunnittelu		140 Kehittämispalvelut			
Selite	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	8 401	6 000	6 000	6 120	6 242
Maksutuotot	5 700	5 000	5 000	5 100	5 202
Tuet ja avustukset	65 147	93 500	52 000	53 040	54 101
Muut toimintatuotot	4 060	3 500	3 500	3 570	3 641
	83 308	108 000	66 500	67 830	69 187
Valmistus omaan käyttöön				0	0
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-72 775	-209 039	-174 000	-175 740	-177 497
Henkilösivukulut				0	0
Eläkekulut	-18 127	-38 373	-36 554	-37 285	-38 031
Muut henkilösivukulut	-1 141	-10 452	-6 090	-6 212	-6 305
Palvelujen ostot	-492 220	-421 557	-442 817	-447 245	-451 718
Aineet,tarvikkeet, tavarat				0	0
Ostot tilikauden aikana	-6 589	-674	-600	-608	-614
Varast. lis (+) tai väh(-)				0	0
Avustukset	-31 524	-33 000	-18 000	-18 000	-18 000
Muut toimintakulut	-26 313	-108 205	-89 321	-90 214	-91 116
	-648 689	-821 300	-767 382	-775 304	-783 281
TOIMINTAKATE	-565 381	-713 300	-700 882	-707 474	-714 094

Sisäiset palvelut

Toimielin: Kunnanhallitus

Tulosalueen tarkoitus:

- Omalle organisaatiolle keskitetysti järjestetyt hallinto-, henkilöstöhallinto-, taloushallinto-, tietohallinto- ja toimistopalvelut sekä ruokahuolto- ja siivouspalvelut.

Palvelusuunnitelma /palvelukuvaus:

- Hallintopalvelujen tehtävänä on avustaa valtuustoa, kunnanhallitusta ja kunnanjohtajaa kunnan toimialojen ja konserniin kuuluvien yhteisöjen johtamisessa ja toimintojen linjauksia koskevien kunnanhallituksen ja valtuuston päätösten valmistelussa ja täytäntöönpanossa.
- Henkilöstö-, talous- ja tietohallintopalvelut sekä toimistopalvelut tuottavat kunnan organisaation toiminnassa tarvittavat palvelut tehokkaasti ja ajanmukaisesti.
- Ruokapalvelut tuottavat keskitetysti ateriat kunnan omiin varhaiskasvatus- ja perusopetustoimipaikkoihin sekä mahdollisuuksien mukaan myös kunnan eri tilaisuuksien kahvi- ja/tai ruokatarjoilua. Ruokapalveluiden taso ja ruuan laatu pidetään hyvänä ja suositusten mukaisena.
- Siivouspalvelut huolehtivat kunnan kiinteistöjen siisteydestä siivousmitoituksen mukaisesti.

Strategiasta johdetut tavoitteet (pitkäaikaväli):

Tavoite	Toimenpide/Mittari	Tavoitetaso 2021
Varmistetaan henkilöresurssien riittävyys/toimivuus osaamisen varmistamisella ja oikeudenmukaisella palkkauksella.	Koulutussuunnitelma Tehtäväkuvaukset ja TVA:t ajan tasalla	Koulutuksia toteutetaan suunnitellusti ja niihin saadaan korvausta työllisyysrahastolta. Tehtäväkuvaukset ja TVA ajan tasalla KVTES ja TS osalta. OVTES käynnistetty.
Taloustiedon tuottamista päätöksenteon tueksi kehitetään	Automaattinen raportointi käytössä Kyllä/ei	Talousraportointi monipuolista ja automaattista, tuottaa tarvittavat tiedot omasta toiminnasta ja vertailutietoa päätöksenteon tueksi.
Siivouspalvelujen toimintavarmuuden ylläpito tehtäväkiertoa lisäämällä, toiminta mitoituksen edellyttämällä henkilömitoituksella.	Mitoituksen seuranta	Siivouspalvelut tuotetaan laadukkaasti ajantasaisen mitoituksen määrittämällä tasolla ja budjetilla.
Ruokapalvelujen tuottaminen hyväksyttyihin ruokapalvelulinjauksiin pohjautuen. Yhteistyön parantaminen koulujen ja päiväkotien kanssa VRN oppaitten mukaisesti	Ruokapalvelulinjaukset päivitetty ja julkaistu Intrassa. Keittiöiden mitoitusten seuranta.	Ruokapalvelut tuotetaan laadukkaasti ja kustannustehokkaasti hyväksyttyihin ruokapalvelulinjauksiin pohjautuen ajantasaisella mitoituksella.

Valtuuston hyväksymät tavoitteet (vaikuttavuus ja tuotanto) ja tunnusluvut

Toimielimen hyväksymät muut tavoitteet (tuotanto)

Tavoite

(Raportointi)

- Suoritehintaa: 2,41 euroa, kun suoritettavoite on 286 678 (v. 2020 ta:ssa suoritteita 254 914, á 3,12 eur)
- Siivouskulut siivousneliötä kohden kuukaudessa: 1,79 (v. 2020 ta:ssa 1,91 euroa).

Valtuuston hyväksymät

Tuloarviot ja määrärahat	TP 2019	TA 2020	Tae 2021ltk	Tae 2021 Kh	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatulot	2 284 747	2 326 737	2 143 984	2 143 984	2 143 984	2 186 864	2 230 601
Toimintamenot	3 045 965	3 250 265	3 039 810	3 039 810	3 039 810	3 074 319	3 108 252
Toimintakate	-761 218	-923 528	-895 826	-895 826	-895 826	-887 456	-887 651

Tulosalueen perustelut

Sisäisten erien veloituserusteet:

- toimistopalveluissa HTV, tietohallintopalveluissa: yhteiset työasemien suhteessa ja ohjelmistot suoraan yksiköille. Tietohallinnon sisäiset erät eivät sisällä laitteiden hankintakustannuksia, jotka pääsääntöisesti leasingvuokrana kustannuspaikoille. Ruokapalveluissa ateriasuorite ja siivouspalveluissa mitoituksen osoittama HTV mitoitus.

Suoritteet	TP2018	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
ateriat	241 595	240 055	254 914	286 678	286 678	286 678
siivousneliöt	22 540	22 540	24 830	24 830	24 830	24 830
Suoritteet, €/suorite						
ateriat	2,86	3,22	3,12	2,41	2,41	2,41
siivousneliöt	1,71	2,01	1,91	1,79	1,79	1,79

INTIME/Talouden Suunnittelu	150 Sisäiset palvelut				
Selite	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	2 217 532	2 277 237	2 090 484	2 132 294	2 174 940
Maksutuotot	100			0	0
Tuet ja avustukset	67 115	49 500	53 500	54 570	55 661
Muut toimintatuotot				0	0
	2 284 747	2 326 737	2 143 984	2 186 864	2 230 601
Valmistus omaan käyttöön				0	0
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-1 411 593	-1 396 930	-1 241 189	-1 253 601	-1 266 137
Henkilösivukulut				0	0
Eläkekulut	-310 990	-322 590	-291 127	-296 950	-302 889
Muut henkilösivukulut	1 957	-47 422	-43 136	-43 999	-44 659
Palvelujen ostot	-863 094	-961 215	-957 266	-966 839	-976 507
Aineet,tarvikkeet, tavarat				0	0
Ostot tilikauden aikana	-270 546	-297 500	-307 400	-311 243	-314 355
Varast. lis (+) tai väh(-)				0	0
Avustukset	-100			0	0
Muut toimintakulut	-191 603	-224 608	-199 692	-201 689	-203 706
	-3 045 969	-3 250 265	-3 039 810	-3 074 319	-3 108 252
TOIMINTAKATE	-761 222	-923 528	-895 826	-887 456	-877 651

PERUSTURVAPALVELUT

Sosiaalipalvelut ja perusterveydenhuolto

Toimielin: kunnanhallitus

Tulosalueen tarkoitus:

Tähän on yhdistetty perusturvapalvelujen hallinto ja työmarkkinatuen kuntaosuus on siirretty yhtymältä

- Hallinto sekä kunnalle kuuluvia hyvinvointia- ja terveyden edistämistä koskevia tehtäviä
- Tehtävänä on omalta osaltaan valmistella ja toteuttaa valtuustokausittain laadittavaa Päijät-Hämeen alueen yhteistä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämissuunnitelmaa
- Lakisääteiset kunnalliset sosiaali- ja perusterveydenhuollon palvelut
- Tulosalue sisältää myös eläkemenoperusteisia ja varhe-maksuja

Palvelusuunnitelma /palvelukuvaus:

- Iitin kunnalle sosiaali- ja perusterveydenhuollon palvelut tuottaa Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä.

Strategiasta johdetut toimielimen tavoitteet (pitkäaikaväli):

- Hyvinvointikuntayhtymän yhtymän kustannuskehityksen hillintä.
- Sote-keskus palvelut keskitetty terveysasemalle

Valtuuston hyväksymät

Tuloarviot ja määrärahat	TP 2019	TA 2020	Tae 2021ltk	Tae 2021 Kh	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatulot	0	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	17 152 124	17 476 578	17 864 401	17 864 401	17 864 401	18 043 141	18 223 740
Toimintakate	-17 152 124	-17 476 578	-14 864 401	-14 864 401	-14 864 401	-18 043 141	-18 223 740

Tulosalueen perustelut

Kunnan osuus työmarkkinatukeen, arviolta 350 000 euroa.

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän talousarvion 2021 mukainen maksuosuus Iitin kunnalle:

- Tulosalue sisältää myös eläkemenoperusteisia maksuja aiemmista työsuhteista.
- Tulosalueelle kohdistuu myös kustannuspaikka sosiaali- ja terveystoimen hallinto, jonne budjetoitu sote-menoiksi katsottavia kunnalle suoraan tulevia kustannuksia.
- Palvelusopimuksen mukainen kokonaissumma on jaettu talousarviossa prosentuaalisesti perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon kesken.

INTIME/Talouden Suunnittelu		300 Sosiaali- ja perusterveydenhuo			
Selite	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot				0	0
Maksutuotot				0	0
Tuet ja avustukset				0	0
Muut toimintatuotot				0	0
				0	0
Valmistus omaan käyttöön				0	0
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot				0	0
Henkilösivukulut				0	0
Eläkekulut	-335 337	-329 000	-359 599	-366 791	-374 127
Muut henkilösivukulut				0	0
Palvelujen ostot	-16 451 015	-16 792 574	-17 149 802	-17 321 300	-17 494 513
Aineet,tarvikkeet, tavarat				0	0
Ostot tilikauden aikana				0	0
Varast. lis (+) tai väh(-)				0	0
Avustukset	-365 770	-350 000	-350 000	-350 000	-350 000
Muut toimintakulut		-5 000	-5 000	-5 050	-5 101
	-17 152 122	-17 476 574	-17 864 401	-18 043 141	-18 223 740
TOIMINTAKATE	-17 152 122	-17 476 574	-17 864 401	-18 043 141	-18 223 740

Erikoissairaanhoito

Toimielin: Kunnanhallitus

Tulosalueen tarkoitus:

- erikoissairaanhoidon palvelut lainsäädännön mukaisesti

Palvelusuunnitelma /palvelukuvaus:

- Erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä yhtymän kanssa solmitun palvelusopimuksen mukaisesti

Strategiasta johdetut toimielimen tavoitteet (pitkäaikaväli):

- Hyvinvointikuntayhtymän yhtymän kustannuskehityksen hillintä.

Valtuuston hyväksymät tavoitteet (vaikuttavuus ja tuotanto) ja tunnusluvut**Valtuuston hyväksymät**

Tuloarviot ja määrärahat	TP 2019	TA 2020	Tae 2021ltk	Tae 2021 Kh	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatulot	0	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	10 299 274	9 466 362	9 668 885	9 668 885	9 668 885	9 766 297	9 864 698
Toimintakate	-10 229 274	-9 466 362	-9 688 885	-9 688 885	-9 688 885	-9 766 297	-9 864 498

Tulosalueen perustelut

Erikoissairaanhoidon kustannukset jakautuvat kustannuspaikoille seuraavasti:

- 4300 Erikoissairaanhoito 8 125 160 €
- 4310 Päivystyskeskus 1 091 072 €
- 4320 Ensihoitokeskus 380 300 €
- Kustannuspaikka 4300 sisältää myös eläkemenoperusteisia maksuja PHHYKY:n maksuosuuden lisäksi. Edellä mainittu jako on alustava ja tarkentuu PHHYKY:n julkaistua ko. tiedot omassa talousarviossaan.

INTIME/Talouden Suunnittelu		430 Erikoissairaanhoido			
Selite	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot				0	0
Maksutuotot				0	0
Tuet ja avustukset				0	0
Muut toimintatuotot				0	0
				0	0
Valmistus omaan käyttöön				0	0
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot				0	0
Henkilösivukulut				0	0
Eläkekulut	-70 080	-70 000	-72 353	-73 800	-75 276
Muut henkilösivukulut				0	0
Palvelujen ostot	-10 229 194	-9 396 362	-9 596 532	-9 692 497	-9 789 422
Aineet,tarvikkeet, tavarat				0	0
Ostot tilikauden aikana				0	0
Varast. lis (+) tai väh(-)				0	0
Avustukset				0	0
Muut toimintakulut				0	0
	-10 299 274	-9 466 362	-9 668 885	-9 766 297	-9 864 698
TOIMINTAKATE	-10 299 274	-9 466 362	-9 668 885	-9 766 297	-9 864 698

SIVISTYSPALVELUT

Koulutuspalvelut

Toimielin: Koulutuslautakunta

Tulosalueen tarkoitus:

- **Koulutoimen hallinto** vastaa sivistyspalveluiden toiminnan kehittamisestä, järjestämisestä ja toimintaedellytysten ylläpidosta sekä niihin liittyvien hallintopalveluiden hoitamisesta.
- **Perusopetus** järjestää kunnassa asuville oppivelvollisille perusopetusta, erityisopetusta sekä vapaaehtoista iltapäivätoimintaa. Kunta järjestää opetuksen itse tai yhteistoiminnassa muiden kuntien kanssa tai ostamalla palvelua muilta opetuksen järjestäjiltä.
- **Lukiokoulutus** antaa laaja-alaisen yleissivistyksen, joka takaa elämässä eteenpäin menon oppilailleen. Iitin lukio on yleissivistävä oppilaitos, joka jatkaa perusopetuksen opetus- ja kasvatustehtävää. Iitin lukiossa annetaan myös yrittäjyyskasvatusta.
- **Kansalaisopisto** antaa omaehtoiselle oppimiselle ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi pohjautuvaa vapaan sivistystyön mukaista koulutusta.
- Lisäksi tehtävänä Joukkoliikennelain (13.11.2009/869) mukaisen kunnan hankkiman joukkoliikenteen koordinoiminen, suunnittelu ja järjestäminen Iitin kunnassa.

Palvelusuunnitelma:

- Perusopetuksella on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Sen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisinä ja yhteiskunnan jäseninä sekä opettaa tarpeellisia tietoja ja taitoja. Perusopetus tuottaa kaikille saman jatko-opintokelpoisuuden ja se on maksutonta. Perusopetuksen toimipaikat ovat 1-6 luokille Haapa-Kimolan koulu, Kausalan koulu ja Vuolenkosken koulu sekä 7-9 luokille Iitin yläkoulu. Erityisopetus on keskitetty erityisopetusyksikköön, Kausan kouluun, joka toimii hajautetusti useassa toimipisteessä.
- Iitin lukion ensisijainen tehtävä on antaa opiskelijoille ne tiedot ja taidot, joita edellytetään ylioppilastutkintoa edellyttäviin jatko-opintoihin pyrkiessä. Iitin lukio palvelee kaikkia oman kunnan ja muista kunnista littiin haakeutuvia lukio-opiskelijoita.
- Kansalaisopisto tarjoaa elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Kurssimäärä on n.1850 tuntia opetusta. Tuntimäärä on mitoitettu kunnan säästötavoitteiden mukaiseksi.
- Iitti ostaa taiteen perusopetusta oppilaispaikkana Pohjois-Kymen musiikkiopisto.
- Iitin kunta ja ELY-keskus ovat tehneet sopimuksen ELY-keskuksen järjestämän joukkoliikenteen, kunnan henkilökuljetusten ja kunnan järjestämän täydentävän joukkoliikenteen muodostamasta kokonaisuudesta. Tulosalue vastaa sopimuksen mukaisesta yhteistyöstä ja joukkoliikenteen järjestämisestä Iitin kunnan osalta.

Strategiasta johdetut tavoitteet (pitkäaikaväli):

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2021
Kuntalaisten koulutuspalvelut järjestetään tulosalueella lain ja talouden antamissa puitteissa mahdollisimman laadukkaasti	Perusopetuksen laatukriteerit Päijät-Hämeen yhteinen varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen opas Laatukortit käytössä v. 2021 CAF-itsearviointiin tutustuminen ke-sään 2021 loppuun mennessä Kuntalaispalaute, asiakastytytyväisyyskyselyt	Perusopetuksen valtakunnalliset laatukriteerit 2012 ohjaavat perusopetusta. Päijät-Hämeen seudullisia laatukriteereitä työstetään seudullisissa ryhmissä ja ne jalkautetaan littiin. Kuntalaisilta kysytään säännöllisesti palveluiden käytöstä ja laadusta

	Perusopetuksen arvioinnit Jatko-opiskelupaikan saaneet Oppilaskohtaiset kustannukset	Toimintaa kehitetään valta-kunnallisten (KARVI), alueellisten (LAPE, LAVA) ja kunnallisten (työsuunnitelmat, asiakas-tyytyväisyyskyselyt) arviointien sekä saadun palautteen perusteella. Kaikki oppilaat saavat jatko-opiskelupaikan tai työllistyvät perusopetuksen tai lukio-opintojen jälkeen. Oppilaskohtaiset kustannukset pysyvät edellisten vuosien tasolla.
Kansalaisopisto edistää väestön hyvinvointia ja aktiivista kansalaisuutta sekä uudistaa koulutusohjelmaansa	Opetustuntien määrä Kurssikokonaisuuden uudistaminen ja monipuolistaminen Lyhytkurssien määrä Laatuarvioinnin käynnistäminen	Opetustuntien määrää seurataan kriittisesti. Kansalaisopisto tarjoaa entistä monipuolisemmin toimintamahdollisuuksia kuntalaisille. Kursseja on päivitetty lv. 2020-2021. Lyhytkurssien ja luentojen määrää lisätään suhteessa pitkiin kursseihin. Määrää lisätty lv. 2020-2021. Kansalaisopistolla otetaan käyttöön esim. CAF-laatuarviointi. Piti aloittaa jo keväällä 2020, mutta jäi koronan vuoksi.

Valtuuston hyväksymät tavoitteet (vaikuttavuus ja tuotanto) ja tunnusluvut

Tavoite	(Raportointi)

Toimielimen hyväksymät muut tavoitteet (tuotanto)

Tavoite	(Raportointi)
Koulukuljetuskustannukset laskevat suhteessa vuoden 2021 aikana.	
Asiointi- ja palveluliikennettä pyritään järjestämään niin, että se tavoittaa mahdollisimman monta palvelun tarvitsijaa, kaikki ikäluokat huomioon ottaen	
litin lukio oppilasmäärä nousee, koska ulkopaikkakuntalaisten määrän toivotaan lisääntyvän. Lähiseutujen lukioiden lopettamisen vuoksi.	
Opetus- ja kasvatushenkilöstön työhyvinvointia tuetaan.	

Valtuuston hyväksymät

Tuloarviot ja määrärahat	TP 2019	TA 2020	Tae 2021ltk	Tae 2021 Kh	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatulot	900 923	840 687	778 835	778 835	778 835	794 412	810 300
Toimintamenot	8 003 229	7 869 590	8 123 392	8 123 392	8 123 392	8 214 168	8 304 818
Toimintakate	-7 102 306	-7 028 903	-7 344 557	-7 344 557	-7 344 557	-7 419 756	-7 494 518

Tulosalueen perustelut

Tulosalueen tausta-aineistot: taulukot ja kuvat

Perusopetus:

Henkilöstömäärä per 31.12	TP2018	TP2019	Ta2020	Tae2021	TS2022	TS2023
Vakinaiset opettajat (osa yhteisiä lukion kanssa)	41	41	47	47	47	47
Määräaikaiset opettajat (osa yhteisiä lukion kanssa)	11	10	10	10	10	10
Vak. koulunkäynninohjaajat	9	9	8	9	10	10
Ma. koulunkäynninohjaajat	6	9	8	7	6	6
Yhteensä	67	69	73	73	73	73

Suoritteet	TP2018	TP2019	Ta2020	Tae2021	TS2022	TS2023
Perusopetuksen oppilaat 20.9.*	643	652	660	660	653	653
Opetustunnit/viikko	1200	1173	1232	1232	1194	1194
tunteja/oppilas	1,86	1,79	1,88	1,88	1,83	1,83

Hankkeet

Tunnus	Nimi ja kuvaus		2020	2021	2022	2023
1249	KERHOTOIMINNAN KEHITTÄMINEN Hankkeen aika: 1.1.2020 - 31.12.2020. Omavastuu 2500€.	Tulot Menot Netto	7500 10 000 2 500	0		
1251	TASA-ARVON JA ERITYISOPETUKSEN LAADUN KEHITTÄMISEEN 1.1.2020-31.12.2020 jako: 16 000 Kausalan koululle, 11 000 yläkoululle	Tulot Menot Netto	27000	0		
1252	VIRTAA TUTORTOIMINTAAN Aika: 1.1.2020 - 31.7.2021	Tulot Menot Netto	7 887,-			

OPPILASTILASTO 20.9.2019 JA VUOSINA 2014 - 2019 SYNTYNEET KOULUPIIREITTÄIN 9/2020 VRK:n mukaan																
synt.vuosi																
KOULU	2019	2018	2017	2016	2015	2014	1. lk	2. lk	3. lk	4. lk	5. lk	6. lk	7. lk	8. lk	9. lk	YHT
Haapakimola	7	11	4	6	10	4	16	10	8	7	6	11				58
Kausala	30	33	53	49	47	59	52	47	47	50	62	43				301
Vuolentoski	5	5	4	5	8	3	10	8	5	6	10	5				44
Alakoulu	42	49	61	60	65	66	78	64	61	63	78	59				403
Kausa							5	4	5	2	7	3	3	6	12	47
Yläkoulu													88	73	93	254
Perusopetus																704
Esiopetus						67										67
Perusopetus ja esiopetus yht.																771
Lukiokoulutus																101
KOK. OPPI-LAS-MÄÄRÄ	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027									
Haapakimola	58	51	55	54	50	51	42									
Kausala	301	317	302	301	307	293	271									
Vuolentoski	44	42	40	39	38	35	30									
Alakoulu	403	410	397	394	394	379	343									
Kausa	47	47	47	45	45	43	41									
Yläkoulu	254	220	225	200	202	188	203									
Perusopetus yht.	704	677	669	639	641	610	587									

Lukiokoulutus:

Henkilöstömäärä per 31.12	TP2018	TP2019	Ta2020	Tae2021	TS2022	TS2023
Vakinaiset (suurin osa yhteisiä perusopetuksen kanssa -> 4 opettaa vain lukiossa)	17	17	17	17	17	17
määräaikaiset	-	-	-	-		
Yhteensä	17	17	17	17	17	17
Suoritteet	TP2018	TP2019	Ta2020	Tae2021	TS2022	TS2023
opiskelijat	80	90	90	92	94	94
kurssimäärä	250	250	250	250	250	250
kurssia/opiskelija	3,13	2,7	2,7	2,68	2,65	2,65

€/suorite	Tp2015*	Tp2016*	TP2017*
euroa/opiskelija	10 436	10 821	12 297
euroa/tunti	81	86	88
opetus/oppilas	7 180	7 892	8 812

* Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmän raportit

Hankkeet

Tunnus	Nimi ja kuvaus		2020	2021	2022	2023
1253	ERASMUS + Fluidum Hankeraha käytetty kokonaisuudessaan 2019.	Tulot	39 000			
		Menot	-40 000			
		Netto	-1000			
1254	Iitin lukion oppimisen tuen hanke Hankkeen aika 15.9.2020-31.7.2020	Tulot	6650			
		Menot				
		Netto				
1259	DIGIDEMO-Digitaalisen lukion laaja-alaisen osaamisen ja demokratiakulttuurin kehitt. osaamisympäristö Aika 18.9.2020-31.7.2022	Tulot	59400			
		Menot				
		Netto				

Kansalaisopisto:

Iitin kansalaisopistossa opiskelee vuosittain n. 1000 kurssilaista, ja osallistujia kursseilla on yhteensä n. 1500-1700. Osallistumismääriä pyrittiin lv. 2019-2020 aikana lisäämään opintokorttikokeilulla, mutta opintokortista luovuttiin lv. 2020-2021 osana kunnan säästötoimia. Kansalaisopiston henkilöstöön kuuluu yksi vakinainen työntekijä, kansalaisopiston rehtori, sekä tuntiopettajia toteutuneiden kurssien mukaan, keskimäärin noin 50.

Suoritteet	TP2019	Ta2020	Ta2021	TS2022	TS2023
opetuskurssien määrä	205	220	220	200	210
oppituntien määrä	4 480	4 500	4 500	3 700	3 700
opiskelijamäärä	1 785	1 850	1 850	1 770	1 770

nro	nimi	kokonaisrahoitus/ myönnetty rahoitus €
	Vapaan sivistystyön opintoseteliavustus	Haetaan 2500 /

INTIME/Talouden Suunnittelu		500 Koulutuspalvelut			
Selite	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	707 025	674 180	660 685	673 899	687 377
Maksutuotot	95 518	93 500	101 200	103 224	105 288
Tuet ja avustukset	90 591	64 307	14 000	14 280	14 566
Muut toimintatuotot	7 789	8 700	2 950	3 009	3 069
	900 923	840 687	778 835	794 412	810 300
Valmistus omaan käyttöön				0	0
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-3 784 901	-3 669 486	-3 990 627	-4 030 533	-4 070 839
Henkilösivukulut				0	0
Eläkekulut	-721 613	-714 491	-765 148	-780 451	-796 060
Muut henkilösivukulut	-58 540	-181 046	-137 895	-140 653	-142 763
Palvelujen ostot	-2 281 118	-2 246 258	-2 049 441	-2 069 935	-2 090 635
Aineet,tarvikkeet, tavarat				0	0
Ostot tilikauden aikana	-232 978	-182 366	-204 720	-207 279	-209 352
Varast. lis (+) tai väh(-)				0	0
Avustukset	-3 500			0	0
Muut toimintakulut	-920 579	-875 943	-975 561	-985 317	-995 170
	-8 003 229	-7 869 590	-8 123 392	-8 214 168	-8 304 818
TOIMINTAKATE	-7 102 306	-7 028 903	-7 344 557	-7 419 756	-7 494 518

Varhaiskasvatus

Toimielin: Koulutuslautakunta

Tulosalueen tarkoitus:

- Tulosalueen tarkoituksena on järjestää kunnassa asuville lapsille varhaiskasvatusta ja lakisääteistä päivähoitoa sekä maksutonta esiopetusta oppivelvollisuutta edeltävänä vuonna ja varhennettua esiopetusta pidentyn oppivelvollisuuden piirissä oleville lapsille koulun toimintapäivien mukaisesti.

Palvelusuunnitelma:

- litin varhaiskasvatus on lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatus tukee lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hyvinvointia. Varhaiskasvatus työskentelee yhdessä lapsen vanhempien kanssa lapsen parhaaksi.
- Varhaiskasvatusta toteutetaan litin kunnassa kysynnän ja talousarvion antamissa raameissa päiväkodeissa. Palvelupisteinä ovat päiväkodit Peltolahti ja Pikku-Vieteri (vuorohoito) Kausalassa ja päiväkotit Nuppula Vuolenkoskella. Kunta myöntää yksityisen hoidon tuen kuntalaisia yksityisen päivähoitoa asiakkaille. Perhepäivähoitoa litissä on mahdollista saada vain yksityisen palveluntuottajan kautta.

Strategiasta johdetut tavoitteet (pitkäaikaväli):

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2020
Varhaiskasvatus järjestetään tulosalueella varhaiskasvatustilain määrittämissä puitteissa kustannustehokkaasti, tuloksellisesti ja laadukkaasti	- kuntalaispalautte - arvioinnit - henkilöstön täydennyskoulutukset - Päiväkodin mitoitukset	- systemaattinen palautteen ja mielipiteiden kysyminen ajankohtaisiin asioihin ja saadun tiedon aktiivinen hyödyntäminen - toiminnan kehittäminen valtakunnallisten, alueellisten ja kunnallisten arviointien (asiakastytytyväisyyskyselyt, henkilöstökyselyt) sekä saadun palautteen perusteella - laadimme varhaiskasvatuksen koulutussuunnitelman - Laadimme täydennyskoulutuskalenterin - päiväkodeissa on pääsääntöisesti lainmukainen määrä henkilöstöä
litin kunnassa toteutetaan yksilöllistä ja lapsilähtöistä varhaiskasvatusta	- jokaisella lapsella on henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma, jota toteutetaan yhteistyössä vanhempien kanssa	- lapsen varhaiskasvatussuunnitelma käydään läpi huoltajien kanssa 1-2 kertaa toimikauden aikana
Varhaisen tuen tarve tunnistetaan ja järjestetään tukea varhaiskasvatukseen	- 3- ja 5-vuotiaiden ikäkausikartoitukset	- ikäkausikartoitukset toteutetaan

aikana	- tehostetun ja erityisen tuen tarvitsijoiden määrä/annetun tuen määrä	taan ja tukea järjestetään tarvittaessa - osa-aikaisen varhaiskasvatuksen erityisopettajan palkkaaminen
Perheiden mahdollisuus valita yksityinen tai kunnallinen päivähoito	- yksityisen palvelutuotannon määrä - Mahdollisuus valita palvelun tuottaja myös toisesta kunnasta	- Jokaisessa palveluohjauksessa keskustelussa kerrotaan mahdollisuudesta valita yksityinen palveluntuottaja

Valtuuston hyväksymät tavoitteet (vaikuttavuus ja tuotanto) ja tunnusluvut

Tavoite	(Raportointi)
litin varhaiskasvatus on haluttu työpaikka	
litin varhaiskasvatus parantaa tiedottamista, yhteistyötä ja lisää osallisuutta	

Toimielimen hyväksymät muut tavoitteet (tuotanto)

Tavoite	(Raportointi)
litin kunnan päivitettyä varhaiskasvatussuunnitelmaa toteutetaan varhaiskasvatuksessa	
Varhaiskasvatuksen toimintamallien jatkuva pohdinta jatkuu yhteistyöryhmässä, johon kuuluvat vanhemmat, varhaiskasvatuksen työntekijät, päättäjät, esimiehet	
Opetus- ja kasvatushenkilöstön työhyvinvointia tuetaan	

Valtuuston hyväksymät

Tuloarviot ja määrärahat	TP 2019	TA 2020	Tae 2021ltk	Tae 2021Kh	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatulot	370 183	333 150	262 930	262 930	262 930	268 189	273 552
Toimintamenot	3 444 346	3 375 360	3 152 876	3 152 876	3 152 876	3 184 141	3 215 484
Toimintakate	-3 074 163	-3 042 210	-2 899 946	-2 899 946	-2 899 946	-2915 952	-2 941 931

Tulosalueen perustelut

Henkilöstömäärä per 31.12	TP2018	TP2019	TA2020	Tae2021	TS2022	TS2023
Vakinaiset	34	40	40	38	40	40
Määräaikaiset	15	14	9	9	9	9
Yhteensä	49	54	49	47	49	49

Suoritteet	TP2018	TP2019	TA2020	Tae2021	TS2022	TS2023
Lapsia kokopäivähoidossa	165*	175	160	160	160	160
Lapsia osapäivähoidossa	71*	64	63	55	55	55
Esiopetuksessa	67	79	60	67	52	52
Hoitopäiviä yht. (kokopäivä)*	29009*	30 067	27270	27270		
Hoitopäiviä yht. (osapäivä)*	8322*	8 259	8100	8100		
lapsia yksityisessä hoidossa	45	45	40	40	43	43

*THL:n tilasto

Hankkeet

Tunnus	Nimi ja kuvaus	2020	2021	2022	2023
1258	Seudullinen hanke: Kieliporeita eskarilaisille Hankkeen tavoitteena on vahvistaa monipuolisten kielivalintojen toteutumista perusopetuksessa. Aika: 10.12.2019-31.8.2021 Lahti koordinoi(35000€) litti laskuttaa Lahtea kuluista.	Tulot Menot Netto			
1258	Seudullinen hanke: Näkyvä Hyvinvointia edistävät oppimisympäristöt. Aika 26.4.2019-31.7.2021. Lahti koordinoi. liti omavastuu 407€.	Tulot Menot Netto			
1258	Seudullinen hanke: Tutka TUTKA-hanke, opetustoimen henkilöstökoulutushaku lapsiin ja nuoriin kohdistuvien seksuaalirikosten ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi. Aika 30.5.2019-31.12.2020. Lahti koordinoi (27000€) Ei omavastuusuutta.	Tulot Menot Netto			
1258	Seudullinen hanke: Seudun aluetutor 2 Aika 12.4.2019-31.7.2021. Lahti koordinoi				

INTIME/Talouden Suunnittelu		123 2Tulosalue: 550 Varhaiskasvatus			
Selite	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	32 356	20 450	12 030	12 271	12 516
Maksutuotot	293 509	274 000	229 500	234 090	238 772
Tuet ja avustukset	44 236	33 000	15 000	15 300	15 606
Muut toimintatuotot	82	5 700	6 400	6 528	6 659
	370 183	333 150	262 930	268 189	273 552
Valmistus omaan käyttöön				0	0
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-1 723 484	-1 578 244	-1 599 395	-1 615 389	-1 631 543
Henkilösivukulut				0	0
Eläkekulut	-373 445	-350 739	-355 666	-362 779	-370 035
Muut henkilösivukulut	-39 157	-77 907	-55 564	-56 675	-57 525
Palvelujen ostot	-589 726	-549 431	-529 328	-534 621	-539 967
Aineet,tarvikkeet, tavarat				0	0
Ostot tilikauden aikana	-40 571	-14 857	-13 550	-13 719	-13 857
Varast. lis (+) tai väh(-)				0	0
Avustukset	-442 898	-466 000	-441 000	-441 000	-441 000
Muut toimintakulut	-235 065	-338 182	-158 373	-159 957	-161 556
	-3 444 346	-3 375 360	-3 152 876	-3 184 141	-3 215 484
TOIMINTAKATE	-3 074 163	-3 042 210	-2 889 946	-2 915 952	-2 941 931

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Toimielin: Kulttuuri- ja vapaa-aikaltk

Tulosalueen tarkoitus:

- Kirjaston tehtävänä on:
 - 1) tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin;
 - 2) ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa;
 - 3) edistää lukemista ja kirjallisuutta;
 - 4) tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon;
 - 5) tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan;
 - 6) edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.
- Kunnan tehtävänä on edistää, tukea ja järjestää kulttuuritoimintaa kunnassa.
- Laadukkailla ja kattavilla kirjasto- ja kulttuuripalveluilla on suuri merkitys kuntalaisten hyvinvoinnille ja kunnan elinvoimaisuudelle

Palvelusuunnitelma:

- litin kunnan kirjasto- ja kulttuuripalveluihin kuuluvat kokonaisuudessaan kirjastopalvelut, yleinen kulttuuritoiminta, museopalvelut sekä Kirkonkylän kylätalon näyttely- ja kesäkahvilatoiminta.
- Toimipisteenä kirjastopalveluilla on pääkirjasto ja kirjastoauto. Kulttuuripalvelujen toimipisteinä ovat Kirkonkylän Kylätalo, litin kotiseutumuseo (avataan 2021) ja Karralan kylätalo.

Strategiasta johdetut tavoitteet (pitkäaikaväli):

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2021
Kirjasto tukee ja edistää kuntalaisten monipuolisia lukutaitoja ja digiosaa- mista antaen kuntalaisille yhdenvertai- set mahdollisuudet toimia ja osallistua digiyhteiskunnassa.	Kirjasto antaa mahdollisuudet säh- köiseen asiointiin ja tarjoaa tähän asianmukaiset välineet ja ohjausta.	Tarkoituksenmukaiset ja toimivat lait- teet sähköiseen asiointiin. Säännölli- set digiopastukset.
Kirjasto panostaa erityisesti lasten ja nuorten palveluihin.	Tapahtumien ja käyttäjäkoulutusten määrä ja kävijämäärät sekä asiakas- palaute.	Yhteistyö sidosryhmien kanssa erityi- sesti tapahtumajärjestämisessä. Koulu- ja päiväkotiyhteistyön lisäämi- nen ja monipuolistaminen. Lasten ja nuorten aineistoon panostaminen.
Kirjasto ”kansakunnan olohuoneeksi” ja sen tilojen ja kalusteiden päivittämi- nen nykypäivän tarpeisiin kirjastolain mukaisesti. Kirjastolaki edellyttää ti- loja oppimiseen, harrastamiseen, työs- kentelyyn ja kansalaistoimintaan. Ai- neisto- ja palvelumuotojen muuttuessa tilojen muunneltavuus on entistä tär- keämpää. Esteettömyys.	Kirjastolaki, AVI:n valtakunnallinen arviointi ja toimenpidesuosituks.	Kehitetään kirjastoa kaluste- ja tila- muutoksin talousarvion raameissa.
Kirjastopalveluita tarjotaan myös haja- asutusalueilla.	Kirjastoauton lainaus- ja kävijämää- rät.	Kirjastoauton palvelukonseptin moni- puolistaminen muiden kunnan toimi- joiden avustuksella.

Panostetaan hakeutuviin/liikkuviin palveluihin. Kuntalaisten osallistaminen kirjastopalvelujen osalta. Viestintään panostaminen. Kirjaston viestintä varmistaa osaltaan palvelujen tasavertaisen saatavuuden ja asiakkaiden tasa-arvoisen kohtelun.	Kirjaston ulkopuolelle suuntautuneiden tapahtumien määrä. Asiakaskyselyt, asiakaspalaute. Aktiivinen viestintä. Viestintätapa vaihtelee kohderyhmien mukaan.	Kirjasto näkyy ja palvelee myös kirjastorakennuksen ulkopuolella esim. erilaisissa kunnan tapahtumissa. Kirjasto kuuntelee asiakkaiden toiveita esim. kirjojen hankinnan ja tapahtumajärjestämisen suhteen. Kirjasto on aktiivisesti esillä eri medioissa ja pitää yllä vuoropuhelua kuntalaisten kanssa erityisesti sosiaalisessa mediassa. Tapahtumista ilmoittaminen eri kanavissa.
--	---	---

Valtuuston hyväksymät tavoitteet (vaikuttavuus ja tuotanto) ja tunnusluvut

Tavoite	(Raportointi)
Kulttuuritoiminnan tukeminen ja edistäminen: kulttuurijärjestöjen toiminta- ja kohdeavustukset 14 000€	

Toimielimen hyväksymät muut tavoitteet (tuotanto)

Tavoite	(Raportointi)
Kirjaston juhluvuoden 2022 valmistelujen käynnistyminen sekä kirjaston ulkonäköön ja toiminnallisuuteen vaikuttavia muutoksia tehdään taloudellinen tilanne huomioon ottaen.	

Valtuuston hyväksymät

Tuloarviot ja määrärahat	TP 2019	TA 2020	Tae 2021ltk	Tae2021 Kh	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatulot	16 443	28 100	20 200	20 200	20 200	20 604	21 016
Toimintamenot	471 101	411 811	397 912	397 912	397 912	402 320	406 606
Toimintakate	-454 658	-383 711	-377 712	-377 712	-377 712	-381 716	-385 590

Tulosalueen perustelut

Henkilöstömäärä per 31.12	TP2018	TP2019	Ta2020	Tae2021	TS2022	TS2023
Vakinaiset	3	4		4	4	4
Määräaikaiset	1	1				
Yhteensä	4	5		4	4	4

Suoritteet	TP2018	TP2019	Ta2020	Tae2021	TS2022	TS2023
Kokonaislainaus	109 490	115 139	120 000	120 000	120 000	120 000
Fyysiset käynnit	60 385	64 992	62 000	62 000	63 000	63 000
Kirjaston tapahtumien ja käyttäjäkoulutusten osallistujamäärä	1 271	1 898	2 300	2 300	2 500	2 500
Kylätalon kävijämäärä	ei tiedossa	n. 20 300	40 000	40 000	40 000	40 000
Kotiseutumuseon kävijämäärä	0	0	250	270	300	300

Kulttuuritapahtumien kävijä-määrä	1 857	1922	2 000	2 000	2000	2000
-----------------------------------	-------	------	-------	-------	------	------

€/suorite	TP2018	TP2019	Ta2020	Tae2021	TS2022
Kirjastopalveluiden toiminta-kulut/asukas	57,05	53,02	55	56	55
Lainan hinta	3,53	3,51	3,20	3,60	3,20
Käynnin hinta	6,39	6,21	6,00	6,10	6,10
Taloudellisuus	1,35	1,24	1,40	1,40	1,40

INTIME/Talouden Suunnittelu	600 Kirjasto- ja kulttuuripalvelut				
Selite	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	2 326	2 000	2 000	2 040	2 081
Maksutuotot	6 380	5 500	5 000	5 100	5 202
Tuet ja avustukset	3 141	15 000	7 200	7 344	7 491
Muut toimintatuotot	4 596	5 600	6 000	6 120	6 242
	16 443	28 100	20 200	20 604	21 016
Valmistus omaan käyttöön				0	0
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-143 181	-146 317	-136 443	-137 807	-139 186
Henkilösivukulut				0	0
Eläkekulut	-37 504	-40 076	-37 169	-37 912	-38 671
Muut henkilösivukulut	-3 582	-7 091	-4 776	-4 872	-4 945
Palvelujen ostot	-73 127	-55 662	-46 217	-46 679	-47 146
Aineet,tarvikkeet, tavarat				0	0
Ostot tilikauden aikana	-65 592	-58 500	-59 650	-60 396	-61 000
Varast. lis (+) tai väh(-)				0	0
Avustukset	-24 650	-16 000	-14 000	-14 000	-14 000
Muut toimintakulut	-123 465	-88 165	-99 657	-100 654	-101 660
	-471 101	-411 811	-397 912	-402 320	-406 606
TOIMINTAKATE	-454 658	-383 711	-377 712	-381 716	-385 590

Vapaa-aikapalvelut

Toimielin: Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Tulosalueen tarkoitus:

- Kunnan **Liikuntapalvelut** luo edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle:
 - 1) järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen;
 - 2) tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta; sekä
 - 3) rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja.

Kunnan tulee kuulla asukkaitaan liikuntaa koskevissa keskeisissä päätöksissä osana kuntalain (365/1995) 27 §:ssä säädettyä kunnan velvollisuutta huolehtia asukkaidenosallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista. Kunnan tulee arvioida asukaattensa liikunta-aktiivisuutta osana terveydenhuoltolain (1326/2010) 12 §:ssä tarkoitettua terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä.

Kunnan hoitaessa 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviä kunta ei toimi kilpailutilanteessa markkinoilla, ellei niitä toteuteta liiketoiminnallisin tavoittein ja perustein.

- Nuorisotyöhön** kuuluvat nuorten kasvatuksellinen ohjaus, toimintatilat ja harrastusmahdollisuudet, tieto- ja neuvontapalvelut, nuorisoyhdistyksien ja muiden nuorisoryhmien tuki, liikunnallinen, kulttuurinen, kansainvälinen ja monikulttuurinen nuorisotoiminta, nuorten ympäristökasvatus sekä tarvittaessa nuorten työpajapalvelut ja etsivä nuorisotyö tai muut paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin sopivat toimintamuodot.

Palvelusuunnitelma /palvelukuvaus:

- Toimipisteet:
 - Ravilinnan vapaa-aikakeskus
 - o sisäliikuntapaikat: liikuntahalli, kuntosali ja Ravilinnasali
 - o ulkoliikuntapaikat: yleisurheilukenttä, jalkapallokenttä, hiekkakenttä, tenniskentät, skeittialue, ravirata
 - o nuorisotila Nuokku Ravilinnan kellarikerroksessa
 - o vapaa-aikatoimisto
 - o nuorisotoimisto
 - Ulkoilureitistöt
 - Frisbeegolf-rata
 - Veteraanimaja
 - Jäähalli
 - Lähiliikuntapaikat

Strategiasta johdetut tavoitteet (pitkäaikaväli):

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2021
Liikuntaolosuhteet ja -palvelut edistävät kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia	Kyselyt ja palaute	Kyselyitä eri-ikäisille kohderyhmille, jotta liikuntaolosuhteita voidaan kehittää eri kohderyhmiltä saadun palautteen mukaan. Palautteen perusteella kehitetään toimintoja eri-ikäisten kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi. Helposti saavutettavan liikunnan kehittäminen -> ulkoliikunta

	Kävijämäärät	Liikuntapaikkojen kävijämäärä pysyy nykyisellä tasolla.
Liikuntapalveluissa huomioidaan perheet	Yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa	Yhteistyötä koulujen ja päiväkotien kanssa
Nuorten hyvinvointi	Kyselyt	Nuorilta kerätään palautetta, jonka perusteella palveluja kehitetään. Tavoitteena saada nuorilta hyvinvointitietoa -> myös niiltä, jotka eivät käy nuokulla
	Kävijämäärät	Nuorisotilassa ja tapahtumissa
	Koulunuorisotyö	Korostuu korona-aikana ja sitä tulee kehittää entisestään
	Etsivän nuorisotyön asiakasmäärät	Ohjataan tuen tarpeessa olevia nuoria sellaisten palvelujen ja tukien piiriin, joilla edistetään asiakkaiden itsenäistymistä ja pääsyä koulutukseen/työmarkkinoille.
	Yhteistyö	Aktiivisella yhteistyöllä eri tahojen kanssa tavoitetaan nuoria ja voidaan järjestää yhteisiä tapahtumia useammalle nuorelle.

Valtuuston hyväksymät tavoitteet (vaikuttavuus ja tuotanto) ja tunnusluvut

Tavoite	(Raportointi)
Etsivän nuorisotyöntekijän vakanssi vakainaistetaan vuoden 2021 aikana.	

Toimielimen hyväksymät muut tavoitteet (tuotanto)

Tavoite	(Raportointi)
Liikuntapalveluiden uudet asiakkaat liikunta-alueiden ja -tilojen omatoimisiksi käyttäjiksi. Korona-aikana ulkoliikunnan tehostaminen.	
Liikunta- ja nuorisopalvelut ovat aktiivisesti mukana erilaisissa hyvinvointiin liittyvissä työryhmissä.	
Nuorten kuuleminen heitä koskevissa hankkeissa -> nuorisovaltuuston aktiivisuus	

Valtuuston hyväksymät

Tuloarviot ja määrärahat	TP 2019	TA 2020	Tae 2021ltk	Tae2021 Kh	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatulot	141 457	143 400	128 000	128 000	128 000	130 560	133 171
Toimintamenot	960 313	953 260	694 434	694 434	694 434	974 617	446 052
Toimintakate	-818 856	-809 860	-836 434	-836 434	-836 434	-844 057	-851 656

Tulosalueen perustelut

Henkilöstömäärä per 31.12	TP2017	TP2018	TP2019	TS2020	TS2021
Vakinaiset	7	7	7	7	7
Määräaikaiset	2	1	1	1	0
Yhteensä	9	8	8	8	7
Lisäksi nuorisotilan tuntiohjaajat	4	4	2-3	2-3	2-3

Suoritteet, käyntikerrat	TP2017	TP2018	TP2019	TS2020	TS2021
Kuntosali	22 783	21 253	19 600	23 000	23 000
liikuntahalli	23 000	23 000	23 000	23 000	23 000
kylmänveden uinnit	3 173	2 573	3 273	3 200	3 200
Nuorisotila	5611	5 971	5 106	6 000	6 000

Hankkeet

nro	nimi	Hankeaika	kokonaisrahoitus/ myönnetty rahoitus €
1270	Etsivä nuorisotyö	Hankeaika 1.1.2020- 31.12.2020	30 000

Vuoden 2021 tuloihin vaikuttaa mahdollisesti koronan aiheuttamat toimet, jotka on otettu tuloihin huomioon. Käyttömaksuihin on tehty korotukset vuoden alusta. Tämä tuo tuloja lisää ja ennuste on toinen, jos korona ei vaikuta negatiivisesti tuloihin.

Palveluiden ostoihin vaikuttaa sisäisten palveluiden huima nousu n. 25 000 € verrattuna vuoteen 2019.

Muut toimintakulut on kasvaneet liki 32 000 € sisäisten vuokrien kasvulla verrattuna vuoteen 2019.

INTIME/Talouden Suunnittelu		620 Vapaa-aikapalvelut			
Selite	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	84 044	98 000	86 000	87 720	89 474
Maksutuotot				0	0
Tuet ja avustukset	38 198	35 400	33 000	33 660	34 333
Muut toimintatuotot	19 215	10 000	9 000	9 180	9 364
	141 457	143 400	128 000	130 560	133 171
Valmistus omaan käyttöön				0	0
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-263 122	-276 222	-246 605	-249 071	-251 562
Henkilösivukulut				0	0
Eläkekulut	-55 826	-58 368	-53 239	-54 304	-55 390
Muut henkilösivukulut	1 531	-13 811	-8 630	-8 803	-8 935
Palvelujen ostot	-184 874	-169 272	-189 547	-191 442	-193 357
Aineet,tarvikkeet, tavarat				0	0
Ostot tilikauden aikana	-27 040	-19 500	-16 900	-17 111	-17 282
Varast. lis (+) tai väh(-)				0	0
Avustukset	-25 500	-12 250	-12 250	-12 250	-12 250
Muut toimintakulut	-405 482	-403 837	-437 263	-441 636	-446 052
	-960 313	-953 260	-964 434	-974 617	-984 827
TOIMINTAKATE	-818 856	-809 860	-836 434	-844 057	-851 656

TEKNISET PALVELUT

Yhdyskuntapalvelut

Toimielin: Tekninen lautakunta

Tulosalueen tarkoitus:

Teknisen lautakunnan hallinto, yleiset alueet, varikko ja yksityisteiden tukeminen

- Tekninen hallinto vastaa teknisen lautakunnan alaisuudessa kunnan investointien suunnittelusta, rakennuttamisesta ja mittaustoimesta. Teknisen hallinnon vastuulla on myös teknisen päävastuualueen kehittäminen ja toimintaedellytysten ylläpito.
- Yleiset alueet vastaa katuverkon, puistojen, leikkikenttien, torin, venevalkamien, matonpesupaikkojen sekä muiden yleisten alueiden hoidosta ja kehittämisestä
- Varikon tarkoituksena on tuottaa palveluita teknisen lautakunnan alaisille toiminnoille, muille hallintokunnille ja kuntakonsernin yhtiöille. Varikko myy tarvittaessa palveluita rajoitetussa määrin myös tiekunnille ja muille ulkoisille asiakkaille. Tulosalue vastaa myös romuajoneuvolain mukaisista ajoneuvoista.
- Yksityisteiden avustaminen ja siihen liittyvä valvonta tarkastuksineen.

Palvelusuunnitelma /palvelukuvaus:

- Investointien suunnittelusta ja toteuttamisesta vastaa tekninen lautakunta. Lautakunnan esittelijä on tekninen johtaja. Teknisen hallinnon alaisuuteen kuuluu hallinnon lisäksi mittaustoimi. Tekninen hallinto on kiinteästi sidoksissa maankäytön suunnitteluun ja sen toteutukseen. Mittaustoimesta, paikkatiedoista ja kartoista vastaa paikkatietoinsinööri apunaan kartoittaja.
- Yleisten alueiden tulosalueella toimii 7 henkilön suuruinen kunnossapitotiimi. Yksi tiimin jäsenistä hoitaa kiinteistöjen ulkoalueita. Vastuuhenkilönä on rakennusmestari apunaan kunnan puutarhuri. Tulosalueen tehtävät työllistävät vuosittain noin 10 työllistettävää henkilöä puistojen ja yleisten alueiden hoidossa. Yleisillä alueilla työllistetään myös kuntoutettavia henkilöitä.
- Varikolla on käytössä kaksi traktoria, kuorma-auto ja 3 pakettiautoa sekä pienkonekalustoa. Kalusto on varustettu monipuolisilla varusteilla ja lisälaitteilla monikäyttöisyyden mahdollistamiseksi
- Teknisen lautakunnan alainen kolmejäseninen yksityistiejaosto vastaa yksityisteiden kunnanavustusten jakamisesta. Yksityistiejaoston esittelijänä toimii paikkatietoinsinööri. Yksityistiekatselmuksia tehdään noin 30:lle kunnan avustamalle yksityistielle vuosittain. Yksityistiejaosto on tarkoitus lakkauttaa ja siirtää tehtävät tekniselle lautakunnalle valtuustokauden 2021 alusta lukien.

Strategiasta johdetut tavoitteet (pitkäaikaväli):

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2021
Elinvoiman ja yrittäjyyden vahvistaminen	Tonttitarjonta	Kolmen vuoden tonttireservi rakennettavissa
Elinvoiman ja yrittäjyyden vahvistaminen	Katujen ja yleisten alueiden hoidon taso ja kustannukset	Päällysteet eheät
Hyvinvoinnin ja perheystävällisten ratkaisujen edistäminen	Leikkikenttien turvallisuus	Viranomaistarkastuksissa ei oleellisia puutteita
Hyvinvoinnin ja perheystävällisten ratkaisujen edistäminen	Tiestön kunto/liikennöitävyys /turvallisuus	Liikenneturvallisuuksuunnitelmassa esitetyt toimenpiteet pääosin toteutettu

Valtuuston hyväksymät tavoitteet (vaikuttavuus ja tuotanto) ja tunnusluvut

Tavoite	(Raportointi)
Kolmen vuoden tonttireservi rakennettavissa	
Teknisten palvelujen kehittämiselvyys toteutettu vuoden 2021 aikana	

Toimielimen hyväksymät muut tavoitteet (tuotanto)

Tavoite	(Raportointi)
Asiakastytyväisyys palveluihin samalla tasolla tai parempi kuin v. 2020	
Tehokas hoitokalusto ja henkilöstön koulutus ajan tasalla.	

Valtuuston hyväksymät

Tuloarviot ja määrärahat	TP 2019	TA 2020	Tae 2021ltk	Tae 2021 Kh	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatulot	315 061	317 840	392 840	392 840	392 840	400 697	408 711
Toimintamenot	1 463 872	1 529 442	1 467 717	1 467 717	1 467 717	1 483 229	1 498 573
Toimintakate	-1 148 811	-1 211 602	-1 074 877	-1 074 877	-1 074 877	-1 082 532	-1 089 863

Yleiset alueet:

Kunnalla on hoidettavana mm. noin 49 kilometriä katuverkkoa ja noin 13 km kevyen liikenteen väyliä, 13 hehtaaria hoidettuja puistoja, 9 leikkikenttää ja 1 liikuntapuisto, 3 matonpesupaikkaa, 3 venevalkamaa ja 6 rantautumispaikkaa, 6 veneenlaskupaikkaa ja 5 vierasvene-/laivalaituria. Hoidettavien alueiden määrä on kasvanut vuosittain. Yleiset alueet hoidetaan pääosin omalla henkilöstöllä ja kalustolla. Kesäisin apuna käytetään kausityöntekijöitä, pääasiassa työllistettyjä. Lumen auruksissa ja hiekoituksissa sekä hiekotushiekan poistossa käytetään ulkopuolista kalustoa rinnan kunnan oman kaluston kanssa. Erikoistyöt teetetään pääosin ulkopuolisilla yrittäjillä.

Käyttötalouteen on varattu 120.000 euroa olemassa olevien katujen ja muiden yleisten alueiden kunnostuksiin (mm. rakenne- ja päällystekorjaukset).

Varikko

Kunnalla on katujen, yleisten alueiden ja kiinteistöjen hoitoon ja kuljetuksiin omaa lisälaitteilla varustettua ajoneuvokalustoa kevyt kuorma-auto, kaksi traktoria, umpipakettiauto, kaksi avolavafarmaria, neljä ajettavaa ruohonleikkuria ja pienkalustoa. Yksityisen sektorin tuottamia palveluita käytetään oman kaluston rinnalla tarpeen / vuosisopimusten mukaan mm. kaivuu-, auras- ja hiekoitustöissä.

Konetyön lisäksi kuljettajat tekevät myös muita töitä.

Yksityistiet

Kunnassa on noin 190 yksityistietä, joista kunnan avustusten piirissä on liki 90. Avustettavien teiden yhteispituus on noin 330 km. Avustusmäärärahasta valtaosa kohdennetaan kunnossapitoon.

INTIME/Talouden Suunnittelu		700 Yhdyskuntapalvelut			
Selite	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	203 019	211 840	211 840	216 077	220 398
Maksutuotot	15 790	16 000	86 000	87 720	89 474
Tuet ja avustukset	43 166	45 000	45 000	45 900	46 818
Muut toimintatuotot	53 086	45 000	50 000	51 000	52 020
	315 061	317 840	392 840	400 697	408 711
Valmistus omaan käyttöön				0	0
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-422 187	-434 440	-472 540	-477 265	-482 038
Henkilösivukulut				0	0
Eläkekulut	-124 176	-130 768	-138 962	-141 741	-144 576
Muut henkilösivukulut	11 798	-21 140	-16 284	-16 610	-16 859
Palvelujen ostot	-564 838	-606 612	-565 404	-571 058	-576 769
Aineet,tarvikkeet, tavarat				0	0
Ostot tilikauden aikana	-136 487	-122 250	-108 000	-109 350	-110 444
Varast. lis (+) tai väh(-)				0	0
Avustukset	-138 992	-140 000	-98 800	-98 800	-98 800
Muut toimintakulut	-88 990	-74 232	-67 727	-68 404	-69 088
	-1 463 872	-1 529 442	-1 467 717	-1 483 229	-1 498 573
TOIMINTAKATE	-1 148 811	-1 211 602	-1 074 877	-1 082 532	-1 089 863

Kiinteistöpalvelut

Toimielin: Tekninen lautakunta

Tulosalueen tarkoitus:

- Tulosalue vastaa teknisen päävastuualueen hallinnassa olevien kiinteistöjen ylläpidosta ja teknisen tason säilyttämisestä. Lisäksi tulosalueelle kuuluvat kunnan vuokraamat maa-alueet. Tulosalue vastaa myös kunnan maa-ainesten ottoalueista, uimarannoista ja rantautumispaikoista sekä metsien hoidosta.

Palvelusuunnitelma / palvelukuvaus:

- Tulosalueen toiminnasta vastaa kiinteistötiimi, johon kuuluu viisi kiinteistönhoitajaa (yksi toimi täyttämättä). Henkilökunnan vähentyessä käytetään ostopalveluita.. Esimiehenä on kiinteistömestari. Metsien hoidosta vastaa tekninen johtaja. Metsien hoidossa noudatetaan v. 2014 valmistunutta metsäsuunnitelmaa.

Strategiasta johdetut tavoitteet (pitkäaikaväli):

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2021
Toimintojen ja palvelujen kehittäminen	Kuntotutkimukset, suunnitelmat ja toimenpiteet	Kiinteistösalkutus hyväksytty ja käytössä

Valtuuston hyväksymät tavoitteet (vaikuttavuus ja tuotanto) ja tunnusluvut

Tavoite	(Raportointi)
Kausalan koulu kiinteistöjen kuntotarkastukset ja hankesuunnitelmat valmiit	
Metsienhoito kilpailutetaan vuoden 2021 aikana.	

Toimielimen hyväksymät muut tavoitteet (tuotanto)

Tavoite	(Raportointi)
Metsien hakkuut pidetään kestäväällä tasolla v. 2014 hyväksytyn metsäsuunnitelman mukaisesti, poikkeuksena sopeuttamistoimien lisähakkuut	

Valtuuston hyväksymät

Tuloarviot ja määrärahat	TP 2019	TA 2020	Tae 2021ltk	Tae 2021 Kh	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatulot	3 537 950	3 394 894	3 601 961	3 601 961	3 601 961	3 674 000	3 747 480
Toimintamenot	2 090 830	1 967 051	2 043 342	2 043 342	2 043 342	2 066 846	2 088 258
Toimintakate	1 447 120	1 427 843	1 558 619	1 558 619	1 558 619	1 607 155	1 659 222

Tulosalueen perustelut

Kunnalla kiinteistöjen ylläpito ja metsien hoito tuottavasti. Käyttötalouteen on varattu kiinteistöjen pienkorjauksiin 195.500 euroa.

INTIME/Talouden Suunnittelu		710 Kiinteistöpalvelut			
Selite	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	348 552	328 400	432 400	441 048	449 869
Maksutuotot				0	0
Tuet ja avustukset	12 839			0	0
Muut toimintatuotot	3 176 559	3 066 494	3 169 561	3 232 952	3 297 611
	3 537 950	3 394 894	3 601 961	3 674 000	3 747 480
Valmistus omaan käyttöön				0	0
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-265 878	-251 600	-245 000	-247 450	-249 925
Henkilösivukulut				0	0
Eläkekulut	-68 024	-70 478	-68 630	-70 003	-71 403
Muut henkilösivukulut	3 344	-12 580	-8 575	-8 747	-8 878
Palvelujen ostot	-759 795	-669 793	-742 837	-750 265	-757 768
Aineet,tarvikkeet, tavarat				0	0
Ostot tilikauden aikana	-910 306	-896 600	-919 300	-930 791	-940 099
Varast. lis (+) tai väh(-)				0	0
Avustukset				0	0
Muut toimintakulut	-90 171	-66 000	-59 000	-59 590	-60 186
	-2 090 830	-1 967 051	-2 043 342	-2 066 846	-2 088 258
TOIMINTAKATE	1 447 120	1 427 843	1 558 619	1 607 155	1 659 222

Rakennusvalvonta

Toimielin: Rakennuslautakunta

Tulosalueen tarkoitus:

- Maankäyttö - ja rakennuslain mukainen viranomaistoiminta.
- Palo-, pelastus- ja suojelutyö (Päijät-Hämeen pelastuslaitos).
- Rakennuslautakunnan hallinnointi (luottamushenkilötoiminta, toimistopalvelut).
- Energianeuvonta (alueellisena energianeuvojana koko Päijät-Hämeessä toimii Ramboll Finland v. 2019-2023)
- Asuntolainat.
- Ympäristöpalvelut: terveysvalvonta ja eläinlääkintähuolto (PHHYKY) sekä ympäristönsuojelu (Heinolan kaupunki).

Palvelusuunnitelma /palvelukuvaus:**Strategiasta johdetut tavoitteet (pitkäaikaväli):**

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2021
Rakennusvalvonnan sähköisen lupa-asioinnin ja arkistoinnin toimivuus	Hakemusten käsittelynopeus	Jätetyistä hakemuksista avoimia korkeintaan 20 kpl 31.12.2021

Valtuuston hyväksymät tavoitteet (vaikuttavuus ja tuotanto) ja tunnusluvut

Tavoite	(Raportointi)
• Rakennusjärjestys ajantasaistettu	

Toimielimen hyväksymät muut tavoitteet (tuotanto)

Tavoite	(Raportointi)
• Yhteistyö pelastus- ja ympäristöpalvelujen kanssa sujuvaa ja säännöllistä	

Valtuuston hyväksymät

Tuloarviot ja määrärahat	TP 2019	TA 2020	Tae 2021ltk	Tae 2021 Kh	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatulot	115 263	107 000	107 240	107 240	107 240	109 385	111 572
Toimintamenot	909 119	958 644	1 053 978	1 053 978	1 053 978	1 064 808	1 075 729
Toimintakate	-793 856	-851 644	-946 738	-946 738	-946 738	-955 423	-964 157

Tulosalueen perustelut

Rakennuslautakunta ja rakennustarkastaja hoitavat lakisääteisiä tehtäviä kuten myös pelastuspalvelujen ja ympäristöpalvelujen viranomaiset.

INTIME/Talouden Suunnittelu		780 Rakennusvalvonta			
Selite	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	2 552	2 000	2 240	2 285	2 330
Maksutuotot	110 511	105 000	105 000	107 100	109 242
Tuet ja avustukset				0	0
Muut toimintatuotot	2 200			0	0
	115 263	107 000	107 240	109 385	111 572
Valmistus omaan käyttöön				0	0
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-80 795	-64 940	-95 400	-96 354	-97 318
Henkilösivukulut				0	0
Eläkekulut	-22 065	-20 329	-25 292	-25 798	-26 314
Muut henkilösivukulut	-1 931	-2 810	-3 096	-3 158	-3 205
Palvelujen ostot	-791 525	-855 130	-921 386	-930 600	-939 906
Aineet,tarvikkeet, tavarat				0	0
Ostot tilikauden aikana	-1 155	-4 000	-2 350	-2 379	-2 403
Varast. lis (+) tai väh(-)				0	0
Avustukset				0	0
Muut toimintakulut	-11 648	-11 435	-6 454	-6 519	-6 584
	-909 119	-958 644	-1 053 978	-1 064 808	-1 075 729
TOIMINTAKATE	-793 856	-851 644	-946 738	-955 423	-964 157

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosassa seurattavia määrärahoja ja tuloarvioita ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja -menot sekä satunnaiset erät.

Määrärahat ja tuloerät

	TP 2019	TA 2020	TA2021	TS 2022	TS 2023
Verotulot	24 310 869	25 540 000	25 470 000	25 625 000	26 074 000
Kunnallisvero	19 979 102	21 179 000	21 070 000	21 225 000	21 740 000
Yhteisövero	1 389 153	1 451 000	1 490 000	1 490 000	1 424 000
Kiinteistövero	3 942 614	2 910 000	2 910 000	2 910 000	2 910 000
Valtionosuudet	15 230 898	16 831 597	17 643 576	17 200 000	17 544 000
Rahoitustuotot ja -kulut	83 805	-7000	3 000	-7 000	-37 000
Korkotuotot	4 521	3 000	3 000	3 000	3 000
Muut rahoitustuotot	143 717	80 000	70 000	70 000	60 000
Korkokulut	-55 004	-70 000	-60 000	-70 000	-90 000
Muut rahoituskulut	-9 429	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000

Verotulot

Kunnallisveron ja yhteisöveron maksuunpanot verovuositain:

Verovuosi	2020e*	2019e*	2018	2017	2016
Kunnallisvero		20 374 518	29 928 480	19 247 008	20 086 370
Yhteisövero		1 125 942	1 402 164	-	1 416 089
Kiinteistövero	3 045 153	2956 692	2 479 834	2 487 347	2 486 428

* 2020 ja 2019 tiedot ennakkotietoja. Yhteisövero tieto puuttuu veronsaajien tietopalvelusta vuodelta 2017

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Tuloveroprosentti	20,75	20,75	21,25	21,25	21,25	21,25
Kiinteistöveroprosentit						
yleinen	1,00	1,15	1,15	1,15	1,15	1,15
vakituinen asuminen	0,50	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65
muu asuminen	1,10	1,25	1,25	1,25	1,25	1,25
voimalaitokset	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10

Verotulot	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS2022	TS2023
Kunnallisvero	19 979 102	21 179 000	21 070 000	21 225 000	21 740 000
Yhteisövero	1 389 153	1 451 000	1 490 000	1 490 000	1 424 000
Kiinteistövero	2 942 614	2 910 000	2 910 000	2 910 000	2 910 000
Yhteensä	24 310 869	25 540 000	25 470 000	25 625 000	26 074 000
Muutos		5,1 %	-0,27 %	0,60 %	1,75 %

Valtionosuudet	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Peruspalvelujen valtionosuus	16 137 892	14 392 724	15 252 238	14 700 000	15 044 000
Veromenetysten kompensatiot*	-	3 230 907	3 259 947	3 300 000	3 300 000
Muut opet. ja kulttuurit. valt. os.	-906 994	-792 034	-868 609	-800 000	-800 000
Yhteensä	15 230 898	16 831 597	17 643 576	17 200 000	17 544 000
Muutos		9,51 %	-4,60 %	-2,51 %	-2,00 %

* Vuodesta 2020 alkaen veromenetysten kompensatio ilmoitetaan erikseen.

TUOSLASKELMA	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATUOTOT	7 795 891	7 601 048	7 503 730	7 653 805	7 806 881
Myyntituotot	3 631 007	3 620 347	3 503 919	3 573 997	3 645 477
Maksutuotot	527 507	499 000	531 700	542 334	553 181
Tuet ja avustukset	364 431	335 707	219 700	224 094	228 576
Muut toimintatuotot	3 272 946	3 145 994	3 248 411	3 313 379	3 379 647
TOIMINTAKULUT	-48 796 514	-48 434 710	-48 910 979	-49 420 025	-49 929 087
Henkilöstökulut	-10 608 401	-10 760 503	-10 908 486	-11 042 741	-11 177 371
Palkat ja palkkiot	-8 358 024	-8 214 488	-8 391 479	-8 475 394	-8 560 148
Henkilösivukulut	-2 250 377	-2 546 015	-2 517 007	-2 567 347	-2 617 223
Eläkekulut	-2 161 608	-2 165 831	-2 228 546	-2 273 117	-2 318 579
Muut henkilösivukulut	-88 769	-380 184	-288 461	-294 230	-298 644
Palvelujen ostot	-33 360 203	-32 841 003	-33 306 275	-33 639 338	-33 975 731
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-1 697 677	-1 603 847	-1 642 620	-1 663 153	-1 679 784
Avustukset	-1 032 933	-1 017 250	-934 050	-934 050	-934 050
Muut toimintakulut	-2 097 299	-2 212 107	-2 119 548	-2 140 743	-2 162 151
TOIMINTAKATE	-41 000 623	-40 833 662	-41 407 249	-41 766 220	-42 122 206
Verotulot	24 310 869	25 540 000	25 470 000	25 625 000	26 074 000
Valtionosuudet	15 230 898	16 831 597	17 643 576	17 200 000	17 544 000
Rahoitustuotot ja -kulut	83 805	3 000	3 000	-7 000	-37 000
Korkotuotot	4 521	3 000	3 000	3 000	3 000
Muut rahoitustuotot	143 716	80 000	70 000	70 000	60 000
Korkokulut	-55 004	-70 000	-60 000	-70 000	-90 000
Muut rahoituskulut	-9 429	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
VUOSIKATE	-1 357 051	1 540 935	1 709 327	1 051 780	1 458 794
Suunn. mukaiset poistot	-1 688 966	-1 661 002	-1 677 456	-1 729 000	-1 836 000
Satunnaiset tulot					
Satunnaiset kulut					
TILIKAUDEN TULOS	-3 064 017	-120 067	31 871	-677 220	-377 206
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	69 829	70 000	70 000	70 000	70 001
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-2 994 188	-50 067	101 871	-607 220	-307 205

Tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Asukasmäärä *	6 711	6 750	6 700	6 700	6 700
Toimintatulot/toimintamenot, %	7,9	15,7	15,3	15,5	15,6
Vuosikate/poistot, %	-81,4	92,8	100,9	60,8	79,5
Vuosikate, €/asukas	-205	228	255	157	218
Kertynyt ylijäämä, €	-2 168 635	1 134 797	-2 066 592	-2 673 812	-2 981 018
Kertynyt ylijäämä, €/as.	-323	168	-308	-399	-445

Osuus Taipaleentien yksityistiesiltaan						
x1000 euroa	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Tulot	26					
Menot	30					
Netto	-4	0	0	0	0	0

Kuvaus ja aikataulu:
Heinola-Kuusankoski-vesiväylään liittyvä yksityistiesillan rakentaminen pääosin ELY-keskuksen rahoituksella. Kunnan rahoitusosuus hankkeeseen. Tulot: Kustannusosuudet Kouvola 69,6% ja Heinola 18,4%. Valmistunut 3/2020.

Poistot: Muu tasapoisto 5v

Osuus KymiRing-alueen liittymäjärjestelyistä						
x1000 euroa	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Tulot	1 895	1 895				
Menot	-1 895	-1 895				
Netto	0	0	0	0	0	0

Kuvaus ja aikataulu:
VT12 liittymä- ja rinnakkaistiejärjestelyihin liittyvä kunnan osuus, jota vastaavat kustannukset KymiRing Oy suorittaa litin kunnalle maankäyttösopimuksen mukaan. Hanke toteutettu, mutta rahoitusosuuksien maksaminen siirtynyt valitusten johdosta edelleen vuodelle 2021.

Poistot: ei jää poistettavaa pääomaa

Muut pitkävaikutteiset menot yhteensä						
x1000 euroa	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
TULOT	1 921	1 895		510		
MENOT	2 125	1 895	250	1 100		
NETTO	-204	0	-250	-590	0	0

Irtainomaisuus

Irtain omaisuus, kunnanhallitus						
x1000 euroa	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
TULOT						
MENOT	25	50				
NETTO	-25	-50	0	0	0	0

Kuvaus ja aikataulu:
Dynasty 10 päivitys, valmistuminen 5/2021
Dynasty CloudMeeting-sähköinen kokousjärjestelmä, valmistuminen 6/2021.
Uuden talousraportointijärjestelmän käyttöönotto (siirtynyt vuodelta 2020). Valmistuminen 8/2021

Poistot: Ohjelmistot 5v

Irtain omaisuus, tekninen lautakunta						
x1000 euroa	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
TULOT						
MENOT	10	18	40	30	30	30
NETTO	-10	-18	-40	-30	-30	-30

Kuvaus ja aikataulu:
Vuonna 2021 Takymetrin hankinta. v. 2022 avolavapakettiauton vaihto (netto 40).

Poistot: kalusto

Irtain omaisuus, koulutuslautakunta						
x1000 euroa	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
TULOT						
MENOT	200					
NETTO	-200	0	0	0	0	0
Kuvaus ja aikataulu:						Poistot

Irtain omaisuus yhteensä						
x1000 euroa	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
TULOT						
MENOT	235	68	40	30	30	30
NETTO	-235	-68	-40	-30	-30	-30

Osakkeet ja osuudet

Hankkeet (valtuuston hyväksymät määrärahat ja tuloarviot)

Osakkeet kunnanhallitus						
x1000 euroa	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
TULOT						
MENOT	515	15	15	15	15	15
NETTO	-515	-15	-15	-15	-15	-15
Kuvaus ja aikataulu:						Osakkeet ja osuudet, ei poistoa
Erittelemätön osakkeisiin tai osuuksiin						

Investoinnit yhteensä

Investoinnit						
x1000 euroa	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
TULOT						
Rahoitusosuudet	1 570	2 042		510		
Luovutustulot	15					
MENOT	-8 029	3 403	2 830	2 895	1 305	1 095
NETTO	-6 444	-1 361	-2 830	-2 385	-1 305	-1 095
Netto, muutos %		- 79%	+9,47	-15,7%	-45,3%	-16,1%

Investoinnit yhteenveto

Investointikohde	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
<i>(nettomäärärahat)</i>						
Kiinteä omaisuus	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Maa-alueet	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Talonrakennus	620 000	600 000	1 840 000	1 200 000	500 000	500 000
Palvelukeskuksen vesijohtojen ja rakenteiden san.	100 000	10 000	140 000	-	-	-
Yläkoulun C-siiven luokkien peruskorjaus tai tilajär.	-	-	800 000	400 000	-	-
Vapaa-aikatoimen ja paloaseman varasto	-	20 000	150 000	-	-	-
Kunnantalon katon muutos harjakatoksi	-	-	300 000	-	-	-
Vanhan kunnantalon vesikaton ja 3. kerroksen perusk.	20 000	20 000	200 000	-	-	-
Terveysaseman muutostyöt	500 000	550 000	-	-	-	-
Talonrakennuksen peruseräparannuskohteet	-	-	250 000	800 000	500 000	500 000
Julkinen käyttöomaisuus	549 000	628 000	635 000	500 000	710 000	500 000
Sorronniemen tiestö	-	-	-	-	210 000	-
Omakylä Vuolenkoski, Kadut	-	-	50 000	-	-	-
Radansuun virkistysalue	-	-	85 000	-	-	-
Katuverkon uudisrakennus ja peruseräparannuskohteet	30 000	-	500 000	500 000	500 000	500 000
Hiihtäjänkaaren kevyenliikenteenväylä		150 000				
Karjalaistien peruskorjaus		350 000				
Liikunta- ja ulkoilureittien kunnostus		85 000				
Päiväkodin liikennejärjestelyt	340 000	-	-	-	-	-
Torin ympäristön ja Kausalan keskustan kehittäminen	131 000	25 000	-	-	-	-
Satama- ja laituriratkaisujen kehittäminen	48 000	18 000	-	-	-	-
Muut pitkävaikutteiset	204 000	-	250 000	590 000	-	-
Osuus kk kevyenliikenteen väylästä	-	-	-	340 000	-	-
Osuus haja-asutusalueen laajakaistayhteyksien keh.	-	-	250 000	250 000	-	-
Heinola-Kuusankoski vesiväylä	200 000	-	-	-	-	-
Taipaleentien yksityistiesilta	4 000	-	-	-	-	-
Osuus KymiRing-alueen liittymäjärjestelyistä	-	-	-	-	-	-
Irtain omaisuus	235 000	68 000	40 000	30 000	30 000	30 000
Irtain, kh	25 000	50 000	-	-	-	-
Irtain, tekninen ltk	10 000	18 000	40 000	30 000	30 000	30 000
Irtain, koulutusltk	200 000	-	-	-	-	-
Osakkeet ja osuudet	515 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Muut osakkeet	515 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Yhteensä	2 173 000	1 361 000	2 830 000	2 385 000	1 305 000	1 095 000

Investointitulot	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Rahoitusosuudet						
Osuus KymiRing alueen liittymästä	1 895 000	1 895 000				
Osuus Taipaleen yks.tie sillasta	26 000					
Lähiliikuntapaikka-avustus	87 000					
Osuus kk kevytliikenteen väylästä				510 000		
Liikuntareittien kunnostus		85 000				
Eerolantien perhepuisto		20 000				
Satama- ja laituri ratkaisujen kehittäminen		42 000				
Luovutustulot						
Investointitulot yhteensä	2 008 000	2 042 000	0	510 000	0	0

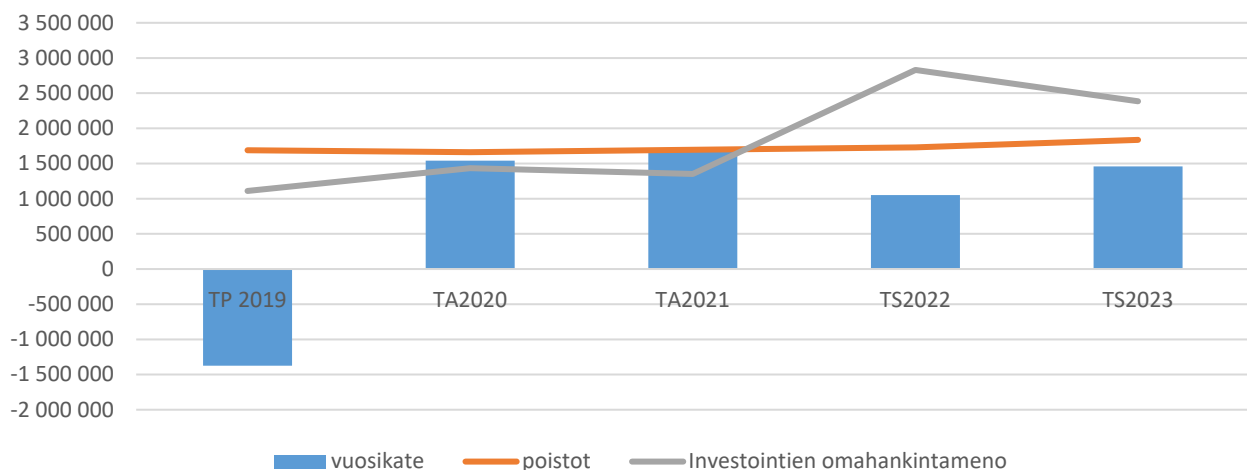
Investointiohjelmassa ei ole KymiRingin kunnallistekniikan toteuttamiseen liittyviä kustannuksia, jotka maankäyttösopimuksen mukaan kuuluvat maanomistajien vastattavaksi.

KymiRingin kunnallistekniikan kustannukset toteutuvat tämänhetkisen näkemyksen mukaan vv. 2018 - 2025 vaiheittain.

Maankäyttösopimuksen mukaisesti maanomistaja(t) maksaa / antaa kunnalle rakennusvaiheen arvioitua hintaa vastaavan vakuuden kolme kuukautta ennen kunkin rakennusvaiheen toteuttamisen aloittamista tai huolehtii itse rakentamisesta. Toistaiseksi maanomistaja on huolehtinut itse rakentamisesta.

Edellä mainittu menettely koskee myös aluetta palvelevia Kausalan Lämpö Oy:n verkostoja

Vuosikatteen riittävyys investointeihin ja poistoihin

Rahoitusosa

Rahoitusosassa valtuusto päättää, mitkä rahoitusosan erät ovat sitovia määrärahoja ja tuloarvioita. Esimerkiksi antolainojen ja lainakannan muutosten osalta määritellään valtuustoon nähden sitova taso.

Sitovat määrärahat ja tuloarviot:

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Antolainojen lisäykset					
Antolainojen vähennykset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 700 000	1 800 000	1 800 000	3 000 000	3 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-13 83 296	-1 553 296	-1 553 296	-1 062 896	-1 176 150

Muut maksuvalmiusmuutokset:

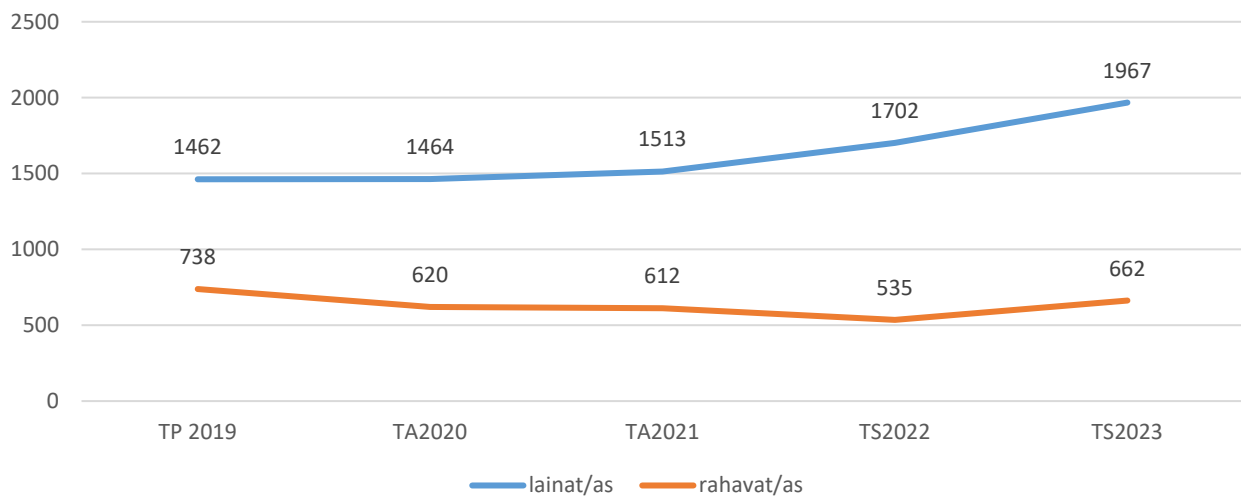
- Ei muita maksuvalmiusmuutoksia. Mahdolliset lyhytaikaiset Leader-rahoitukseen liittyvät tilapäislainat kunnanhallituksen päätöksellä kassavaroista.

Rahoituslaskelma	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	-1 375 051	1 540 935	1 709 327	1 051 780	1 458 794
Tulorahoituksen korjauserät	-11 909				
Satunnaiset erät					
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 312 363	-4 033 000	-3 403 000	-2 830 000	-2 895 000
Rahoitusosuudet investointeihin	202 400	2 008 000	2 042 000	0	510 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	136 833	0	0	0	0
käyttöom. Lahjoitukset					
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 360 091	-484 065	348 327	-1 778 220	-926 206
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainauksen lisäykset					
Antolainauksen vähennykset					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 700 000	1 800 000	1 800 000	3 000 000	3 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 383 296	-1 553 296	-1 553 296	-1 733 296	-1 222 896
Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 275 457				
Rahoituksen rahavirta	2 589 421	246 704	246 704	1 266 704	1 777 104
Rahavarojen muutos	229 331	-237 361	595 031	-511 516	850 898
Rahavarat 31.12.	4 996 2889	3 254 926	4 087 318	3 575 802	4 426 699
Rahavarat 1.1.	4 766 958	3 492 287	3 492 287	4 087 318	3 575 802

Tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2021	TS 2022
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-1 526 899	-808 932	-3 020 040	-5 018 917	-4 608 254
Investointien tulorahoitus, %	-123,9	76,1	126,5	37,2	61,2
Lainanhoitokate	-0,9	1,0	58,9	23,0	40,4
Kassan riittävyys	39	24	1,1	0,6	1,2

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Lainakanta	9 893 704	10 137 864	10 137 864	11 404 568	13 181 672
lainojen lisäys	316 704	246 704	246 704	1 266 704	1 777 104
Lainat/asukas, €	1 462	1502	1513	1702	1967

Rahavat ja lainat asukasta kohden

	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
100 Demokratiapalvelut					
* Toimintatulot	30 560	1 240	1 240	1 265	1 290
* Toimintamenot	-307 666	-355 051	-366 850	-370 836	-374 820
Toimintakate	-277 106	-353 811	-365 610	-369 571	-373 530
140 Kehittämispalvelut					
* Toimintatulot	83 308	108 000	66 500	67 830	69 187
* Toimintamenot	-648 689	-821 300	-767 382	-775 304	-783 281
Toimintakate	-565 381	-713 300	-700 882	-707 474	-714 094
150 Sisäiset palvelut					
* Toimintatulot	2 284 747	2 326 737	2 143 984	2 186 864	2 230 601
* Toimintamenot	-3 045 969	-3 250 265	-3 039 810	-3 074 319	-3 108 252
Toimintakate	-761 222	-923 528	-895 826	-887 456	-877 651
300 Sosiaali- ja perusterveydenhuolto					
Toimintatulot	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-17 152 122	-17 476 574	-17 864 401	-18 043 141	-18 223 740
* Toimintakate	-17 152 122	-17 476 574	-17 864 401	-18 043 141	-18 223 740
430 Erikoissairaanhoito					
Toimintatulot	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-10 299 274	-9 466 362	-9 668 885	-9 766 297	-9 864 698
* Toimintakate	-10 299 274	-9 466 362	-9 668 885	-9 766 297	-9 864 698
500 Koulutuspalvelut					
* Tulot yht.	900 923	840 687	778 835	794 412	810 300
* Menot yht.	-8 003 229	-7 869 590	-8 123 392	-8 214 168	-8 304 818
Netto ennen poistoja	-7 102 306	-7 028 903	-7 344 557	-7 419 756	-7 494 518
550 Varhaiskasvatus					
* Tulot yht.	370 183	333 150	262 930	268 189	273 552
* Menot yht.	-3 444 346	-3 375 360	-3 152 876	-3 184 141	-3 215 484
Netto ennen poistoja	-3 074 163	-3 042 210	-2 889 946	-2 915 952	-2 941 931
600 Kirjasto- ja kulttuuripalvelut					
* Tulot yht.	16 443	28 100	20 200	20 604	21 016
* Menot yht.	-471 101	-411 811	-397 912	-402 320	-406 606
Netto ennen poistoja	-454 658	-383 711	-377 712	-381 716	-385 590
620 Vapaa-aikapalvelut					
* Tulot yht.	141 457	143 400	128 000	130 560	133 171
* Menot yht.	-960 313	-953 260	-964 434	-974 617	-984 827
Netto ennen poistoja	-818 856	-809 860	-836 434	-844 057	-851 656
700 Yhdyskuntapalvelut					
* Tulot yht.	315 061	317 840	392 840	400 697	408 711
* Menot yht.	-1 463 872	-1 529 442	-1 467 717	-1 483 229	-1 498 573
Netto ennen poistoja	-1 148 811	-1 211 602	-1 074 877	-1 082 532	-1 089 863
710 Kiinteistöpalvelut					
* Tulot yht.	3 537 950	3 394 894	3 601 961	3 674 000	3 747 480
* Menot yht.	-2 090 830	-1 967 051	-2 043 342	-2 066 846	-2 088 258
Netto ennen poistoja	1 447 120	1 427 843	1 558 619	1 607 155	1 659 222
780 Rakennusvalvonta					
* Tulot yht.	115 263	107 000	107 240	109 385	111 572
* Menot yht.	-909 119	-958 644	-1 053 978	-1 064 808	-1 075 729
Netto ennen poistoja	-793 856	-851 644	-946 738	-955 423	-964 157
KAIKKI YHTEENSÄ					
* Tulot yht.	7 795 895	7 601 048	7 503 730	7 653 805	7 806 881
* Menot yht.	-48 796 530	-48 434 710	-48 910 979	-49 420 025	-49 929 087
Netto ennen poistoja	-41 000 635	-40 833 662	-41 407 249	-41 766 220	-42 122 206

Yhteenvetotaulukot

Tuloslaskelma, ulkoinen (vertailu tilinpäätökseen 2019 ja alkuperäiseen talousarvioon 2020)

Tuloslaskelma, ulkoinen			muutos		
	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TP 2019	TA 2020
TOIMINTATUOTOT	3513946	3367117	3365100	-4 %	0 %
Myyntituotot	1 228 808	1179210	1244350	1 %	6 %
Maksutuotot	527 507	499000	531700	1 %	7 %
Tuet ja avustukset	364 431	335707	219700	-40 %	-35 %
Muut toimintatuotot	1 393 199	1353200	1369350	-2 %	1 %
TOIMINTAKULUT	-44514568	-44200779	-44772349	1 %	1 %
Henkilöstökulut	-10 525 700	-10688623	-10844681	3,03 %	1,46 %
Palkat ja palkkiot	-8 275 323	-8142608	-8327674	1 %	2 %
Henkilösivukulut	-2 250 377	-2546015	-2517007	12 %	-1 %
Eläkekulut	-2 161 608	-2165831	-2228546	3 %	3 %
Muut henkilösivukulut	-88 769	-380184	-288461	225 %	-24 %
Palvelujen ostot	-31 040 706	-30471746	-31110511	0,22 %	2,10 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-1 697 677	-1603847	-1642620	-3 %	2 %
Avustukset	-1 032 933	-1017250	-934050	-10 %	-8 %
Muut toimintakulut	-217 552	-419313	-240487	11 %	-43 %
TOIMINTAKATE	-41000623	-40833662	-41407249	1 %	1 %
Verotulot	24 310 869	25540000	25470000	5 %	-0,27 %
Valtionosuudet	15 230 898	16831597	17643576	16 %	5 %
Rahoitustuotot ja -kulut	83 805	-7000	3000	-96 %	-143 %
Korkotuotot	4 521	3000	3000	-34 %	0 %
Muut rahoitustuotot	143 717	80000	70000	-51 %	-13 %
Korkokulut	-55 004	-70000	-60000	9 %	-14 %
Muut rahoituskulut	-9 429	-10000	-10000	6 %	0 %
VUOSIKATE	-1375051	1540935	1709327	-224 %	11 %
Suunn. mukaiset poistot	-1 688 966	-1661002	-1677456	-1 %	1 %
Satunnaiset tulot	0	0	0	0 %	0 %
Satunnaiset kulut	0	0	0	0 %	0 %
TILIKAUDEN TULOS	-3064016	-120067	31871	-101 %	-127 %
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	69829	70000	70000	0 %	0 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALI-JÄÄMÄ)	-2994187	-50067	101871	-103 %	-303 %

Kokonaismenot ja tulot

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Menot					
Käyttötalousosa	48 796 513	48 434 710	48 910 979	49 420 025	49 929 087
Tuloslaskelmaosa	64 432	80 000	70 000	80 000	100 000
Investointiosa	1 312 363	4 033 000	3 383 000	2 830 000	2 895 000
Rahoitusosa	1 383 296	1 553 296	1 553 296	1 733 296	1 222 896
Kokonaismenot	51 556 604	54 101 006	53 917 275	54 063 321	54 146 983
Tulot					
Käyttötalousosa	7 795 891	7 601 048	7 503 730	7 653 805	7 806 881
Tuloslaskelmaosa	39 690 004	42 454 597	43 186 576	42 898 000	43 681 000
Investointiosa	327 324	2 008 000	2 032 000	0	510 000
Rahoitusosa	1 700 000	1 800 000	1 800 000	3 000 000	3 000 000
Kokonaistulot	49 513 219	53 855 869	54 522 306	53 551 805	54 997 881

Kokonaismenot ja -tulot, prosenttimuutos

Muutos %	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Menot					
Käyttötalousosa	11,4 %	4,8 %	5,8 %	1,0 %	1,0 %
Tuloslaskelmaosa	-48,3 %	-27,3 %	-36,4 %	14,3 %	25,0 %
Investointiosa	-24,7 %	259,2 %	162,0 %	-16,3 %	2,3 %
Rahoitusosa	3,5 %	12,3 %	12,3 %	11,6 %	-29,4 %
Kokonaismenot	9,7 %	10,4 %	10,0 %	0,3 %	0,2 %
Tulot					
Käyttötalousosa	5,1 %	0,0 %	-1,3 %	2,0 %	2,0 %
Tuloslaskelmaosa	2,8 %	4,4 %	6,2 %	-0,7 %	1,8 %
Investointiosa	-56,3 %	13286,7 %	13446,7 %		
Rahoitusosa	1043,4 %	5,9 %	5,9 %	66,7 %	0,0 %
Kokonaistulot	5,5 %	7,7 %	9,1 %	-1,8 %	2,7 %